

Базгарскы Книжици.

ЧАСТЬ I. 1858. ФЕВРУАРИИ. КНИЖКА ПРВВА.

ЖИТІЄ СВЕТИ-КЛИМЕНТОВО.

(Продолженіє отъ Книжка 2, страница 50.)

И така престанніте вѣкѣ да вобвѣте противъ єдинороднѣй-отъ Сынъ Божій, истинный-отъ Евангелистъ, нъз Него же, Имъ же и въ Немъ же всаковъ Евангеліє. Престанніте да богословствувѣте за Свѣтаго Дѣха, немѣще Свѣтаго Дѣха, и по наущенію противнаго дѣха. Но дрѣжина-та вѣхнѣкова, не мѣгѣ вѣкѣ да сѣвшѣтъ такви обличеніа, затѣмъ си ушнѣте, како нѣкога тѣе, що бѣше съ каменьє доваѣй-отъ мѣченикъ Христовъ Стефано, и въ тоа они не погрѣшѣе, защо како недостойни, не требеше и да сѣвшѣтъ єдно ученіє толко свѣто,

христїани тїб, що не приймають Евангелїе-то? Нбо тамъ едно-то лице на Свѣта Тронца, Сынъ Божїй ясно говоритъ: Духъ истинны иже отъ Отца исходить; а Френци-те вѣдаютъ, що Духъ свѣтїй отъ Сына исходить.

Но, ако вистинна беше, така, что мѣ препластьваше Господу да речетъ: Духъ Истинны Иже отъ Сына исходить? Бже-ра причина на несогласїа-та наши со Френци-ти є следующе-то: Вторїй-отъ Константинопольскїй соборъ, гдѣ присутствовав епископи отъ все-та вселенная, изложи право-то ученїе за свѣтаго Духа: И за что дрого би созванъ той соборъ, какъ не затея за да изложитъ Духоборца Македонїа? Тога той изложи Символъ вѣры, не за да изпровергнетъ символъ-о на первїй-отъ Никейскїй соборъ; но за да го дополнитъ съ тѣмъ, что не доставаше тамо, гиречь со изложено учению за свѣтаго Духа; защо такъо ученїе не содержаше Никейскїй-отъ соборъ; понеже въ тѣмъ време, кога се сочинявалъ онъ немало нѣжда за подобно ученїю, нбо никой до тога не училъ криво за свѣтаго Духа. И така, нека погледаме, о кнѣзѣ, въ той Символъ, что читашъ ти ежедневно въ церквѣ, кой-то є преведенъ отъ грѣчкн-ти книги, да видимъ како учить той да вѣрѣваме: и въ Духа, иже отъ Сына исходить, или иже отъ Отца? кажи ми сега како да се согласѣваме съ тѣмъ, что криво толкѣватъ Евангелїе-то; нбо, споредъ како что кажѣватъ Апостолъ Павелъ, ков общенно можетъ да бѣдетъ мегѣ свѣтъ-отъ и тматъ? Но ако променатъ ѹмѣтствованно-то си и се согласатъ со учение-то Евангелїко и отчєско, тога како братѣа ще ѣ возлюбимъ и обнимемъ и загорнемъ; ꙗко ли пакъ пренебрежатъ єдинїй-отъ нашихъ учитель Исуса Христа и продолжатъ да заблѣдаватъ въ слѣдъ свое-то кривоѹмїе, тога не є возможно да се согласимє съ ними въ догматы-отъ за свѣта Тронца. Таковъ ст-

ГОВОРЪ ДАДОВ ПРАВОСЛАВНИ-ТЕ ЧРЕЗЪ ВЛИМЕНТА И ГОРАЗДА. И
СВЯТОПОЛКЪ СДВА КОЕ-ЩО РАЗБРА ОТЪ СКАЗАНО-ТО; ПОНЕЖЕ БѢШЕ
СОВЪРШЕННО НЕУЧЕНЪ, ТЪПОУМЪ И РАЗВРАТЕНЪ. ПРИТОМУ НЕ ТОЛКО
БѢШЕ ВОСПИТАНЪ ВАРВАРСКИ, НИЛИ ПО ДОБРѢ ДА РЕЧА СКОТСКИ. НО
И УМЪ-О БѢШЕ МЪ СЕ ПОВРЕДИЛЪ ОТЪ ПАОТСКИ-ТЕ СЛАДОСТРАСТІА,
КАКО ЩО КАЗАХУМЕ ПО ГОРЕ. СЛѢДОВАТЕЛНО КАКО МОЖЕШЕ ДА РА-
ЗУМѢВЕТЪ УЧЕНІЕ ЗА СВЕТА ТРАНЦА ЧЕЛОВѢКЪ СОВЕРШЕННО УДАЛЕН-
НІЙ ОТЪ СВЯЩЕННО-О ЦЕЛОМЪДРІЕ , БЕЗЪ КОЕ-ТО НИКОЙ НѢМАТЪ
ДА ВИДИТЪ ГОСПОДА? ОНЪ, ВИДЕВКИ НАУЧЕНЪ ОТЪ ВРЕТНИЦ-ТЕ, НА
КОН-ТО СО СОВСЕМЪ БЕШЕ ПРЕДАНЪ, ТАКОВЪ ОТГОВОРЪ ДАДЕ НА ПРА-
ВОСЛАВНИ-ТЕ: А СОЗНАВА, РЕЧЕ, ЩО СЪМЪ СОВЪРШЕННО НЕУЧЕНЪ, И
ЩО СОВСЕМЪ НЕ РАЗУМЕВА ДОГМАТЫ-ТЕ ХРИСТІАНСКИ; НО ЩО АКО
СЪМЪ БЕЗКНИЖЕНЪ? ХРИСТІАНИНЪ СЪМЪ И ВЩЕ СЪМЪ ДО СМЪРТИ; АКО
НЕ МОЖА СО СЛОВА ДА РЕШАВА ТАКЕИ СОМНѢНІА, КАКЪИ ЩО ПРЕД-
СТАВЛЯВАТЕ ВИЕ, НИТО ДА ОТАНЧАВА ЛЖЕУЧИТЕЛЪ ОТЪ ПРАВОСЛАВ-
НАГО; НО, КАКО ХРИСТІАНИНЪ ЩО СЪМЪ, ЩЕ БЕ СЪДА. И НЕМАЙТЕ
БРИГА И СЕГАШНІЙ-ОТЪ ДОГМАТИЧЕСКІЙ СПОРЪ ЩЕ ГО РѢША, КАКО ЩО
ОВИКНОВЕННО РЕШАВА ДРЪГИ СПОРОВЕ. И ТАКА КОА СТРАНА ОТЪ ДВЕ-
ТЕ ПЪРВИ СЕ ЗАКЪЛНЕТЪ ЩО ОНА ПРАВИЛНО И ВЕРНО ВЕРУВАТЪ И
ИСПОВЕДУВАТЪ, НИХУНА-ТА ВѢРА, СПОРЕДЪ МОЕ-ТО МНЕНІЕ, О ПРА-
ВОСЛАВНА И НЕПОГРЕШИТЕЛНА, И НИМЪ СПРАВЕДЛИВО ЩЕ ИМА ДАДА
НАЧАЛСТВО-ТО ЦЪРКОВНО. ТОГА ВРЕТНИЦ-ТЕ, БЕЗЪ ДА ДОЧЕКАВЕТЪ ДА
КОНЧИТЪ РѢЧЬ-ТА СИ КИЛЪ-О, СКОРО СЕ ЗАКЪЛНАЕ И ТАКА УТВЪР-
ДѢ НЕЧЕСТІЕ-ТО СИ. И КАКЪО ДРЪГО РЕШЕНІЕ МОЖЕШЕ ДА ПРИМЕТЪ
ДѢЛО-ТО ОТЪ ЕДИНЪ ТАКОВЪ БЕЗЪМЕНЪ СЪДЪ? ПОДОБНИ-ТЕ СЪДІИ
ДАДОВ ПРИНЕМЪЩЕСТВО НА ВРЕСЬ-ТА ПРЕДЪ ПРАВОСЛАВІЕ-ТО, И ТОГА
ОНА ПРИА ВЛАСТЪ ДА ГОНИТЪ И ВЛАЧИТЪ ИСТИННИ-ТЕ РАБИ ХРИС-
ТОВИ И ВЪЮСТИТЕЛН-ТЕ НА ВѢРА-ТА.

(СЛѢДУВАТЪ.)

СЪВРЕМЕННО-ТО СЪСТОЯНИЕ

НА

БАНКОВЕ-ТИ

ВЪ ЕВРОПѢ И СѢВЕРНѢ АМЕРИКѢ.

I.

Въ прѣдидѣши-ти наши Книжници докара са не беднѣжъ да споменемъ за намѣренне-то на наше-то Высоко Правителство: да устрои въ държавѣ-тѣ си единъ банкъ, и въ проектъ-тъ, кой-то мы прѣдставихъ на наши-ти читатели, за погашенне-то на текущи-ти дългове, Правителство-то ясно изражава свое-то намѣренне за устройство-то на банкъ-тъ, за това и мы считамъ сега умиѣстно да прѣдставимъ на наши-ти читатели съвременно-то състояние на чужестранни-ти банкове, кои-то на всѣдѣ сѣ были най дѣйствително-то средство за развитието на тръговниѣ-тѣ и промышленность-тѣ. Устроены отъ частни компании, или и отъ сами-ти правителства, нѣ за полза на частниѣ-тѣ промышленность, банкветы сѣ дали много движение на капиталъ-ти, усилили сѣ обръщане-то нмъ, и са пуснали въ обръщение такии капиталъ, кои-то безъ тѣхъ-тѣ помощи быхъ останали мъртвы и непроизводителны.

Банкове-ты, кон-то съществуватъ за полъзъ на тръговницѣ-тѣ мало по мало достигнали сѣ едно несбыкновенно развитіе, и сѣ станали въ сегашни-ти времена една отъ найпрѣвнѣ-ти потребности въ всѣхъ-ти устроени дръжави. Съ помощь-тѣ на банкве-ти зкрѣпихъ и частный-тѣ кредитъ (бѣра) и кредитъ-тѣ на сами-ти правительста. Капиталы-ты, кон-то бѣхъ само едно орудіе на мѣнѣ-тѣ (на купване и продаване) повече-то сѣ замѣнихъ съ кредитни хартии (записи) на банкъ-тѣ. Съ това средство умножихъ сѣ капиталы-ты, а съ капиталн-ти умножи сѣ и производительность-та; кон-то намѣри готови капиталн, сосредоточени во банкве-ти. Само съ сосредоточеніе-то на такви капиталн бѣ възможно да сѣ устроишъ голѣми компании за да извършишъ такви голѣми прѣдприятія въ наше-то время, прѣдъ кон-то чловѣческій-тѣ умъ остава почуденъ. Нѣ должни сме да забѣлѣжимъ, че банкве-ты самы не сѣ пѣскашъ въ промышленни прѣдприятія, нѣ само съ свое-то посредственно влианіе даватъ движенье на капиталн-ти, съживѣватъ промышленный-тѣ дѣхъ, разширяватъ кредитъ-тѣ и олесняватъ употребленіе то на капиталъ-тѣ.

Въ послѣдни-ти времена, като сѣ прѣвѣди частна-та дѣятельность, и сѣ имъ потребность въ желѣзни пѣтища, за кон-то потребовашъ не само голѣмы капиталы, нѣ и кредитъ, банкве-ты въ Франціѣ, въ Австріѣ и во всѣхъ Германіѣхъ обзрихъ върхъ си особенно вниманіе. Въ Нѣмско изникнахъ много компании за да устроишъ банкве, съ право да пѣшъ билети. Напрѣжни-ты банкве получили нѣко устройство. Нѣ съвременна-та потребность въ кредитъ-тѣ не сѣ заблагодари съ това. Въ Франціѣ, сѣ устроен нѣко кредитно издрѣжество само за да бѣзвѣжда промышленни прѣдприятія съ

странно названне **Credit Mobilier** (подвижен кредит)¹⁾ и неговий-тъ примѣръ посаѣдовахъ и дрѹгы-ти европейскы дръжави.

Кредитъ-тъ отъ день на день приема по голѣмо значени-е въ Европѣ-тѣ, и форми-ти, въ кои-то сѣ проявлява той отъ день на день стабѣтъ по разнособразни. Дѹхъ-тъ на спекуляциѣ-ти силъ сѣ да увѣче и сами-ти банкоче. Компаниѣ на акции (пабѣ) никнѣтъ на вѣдѣ, и залѣгнѣтъ да разширѣтъ свои-ти средства; капиталы-ты, кои-то сѣ събирѣтъ съ пабѣ (акции) оказвѣтъ сѣ не достаточны за тѣхъ-ти дѣйствѣи; и тѣ приклѣпѣтъ на помощь кредитъ-тъ, не само свой-тъ, нѣ и на дрѹгы кредитни сдрѹжества или банкоче. И никогы оцѣ существование-то на промышленни компаниѣ не е зависѣло до толкъ отъ кредитни-ти устройства и стѣ различни-ти форми на кредитъ-тъ. Гдѣ-то кредитни-ти устройства не сѣ оцѣ доста развити, и кредитъ-тъ не е въдробенъ, тамъ не сѣ възможни и частни промышленни прѣдприѣти въ широки размѣри, а безъ частни прѣдприѣти желѣз-ни-ти пѣтища не сѣ донашли никаквѣ ползѣ. — Австриѣ-та бѣ една отъ прѣви-ти дръжави, кои-то поченхѣ да правѣтъ желѣзни пѣтища, нѣ за да ги распространѣи поддрѣжи, бѣ принѹдена да ги въстѹпи на частни чюжестранни компаниѣ. Бельгѣ-та, кои-то отъ давна е въстроила желѣзни пѣтища съ замѣхъ, само въ послѣдни-ти времена поченжала е да зема дохѹдъ на употребенный-тъ отъ правѣтельство-то ка-

¹⁾ Това названне е дадено за да изражава цѣль-тѣхъ и способи-ти на компаниѣ-тѣхъ, кои-то скоро и часто прѣхвърляа участие-то и кредитъ-тъ си отъ едно прѣдприѣтие на дрѹго.

питалъ, и той-зи доходъ не надминѣла $2\frac{1}{2}$ на $\%$.

При такъвъ свѣзъ междѣ банкове-ти и промышленни-ти, прѣдприѣтии, любопытно е да хвърлимъ единъ погледъ на съвременното състояние на кредитни-ти каси въ Европѣ и Америкѣ, споредъ официални-ти свѣдѣния вѣсти за нѣхъ,¹⁾ и да посочимъ тѣхни-ти средства, съ кои-то тѣ дѣйствуватъ, а за услуги-ти, кои-то могатъ да принесатъ тѣмъ каси на тръговниж-тѣ, послѣдний-тъ финансовый кризисъ прѣдставя здравни доказателства.

Да почнемъ нашия-тъ обзоръ отъ Нѣмско. Тамъ банкоте най-малко сѣ известны, а сѣ много интересны споредъ съвременното тѣхно развитіе.

Устройство-то на банкоте въ Нѣмско е плодъ на послѣдни-ти времена, и выражае съвременни-ти потребности на промышленность-тѣ. По много-то отъ тѣхъ изникнали сѣ отъ десетинѣ, пѣтънайсетъ години насамъ, и оныѣ кои сѣ были отъ напрѣжъ принели сѣ нови уставы споредъ свѣдѣния-та. Число-то тѣхно и на нови-ти тѣхни контори и до днесъ расте, и всѣкъ годинѣ, можемъ да кажемъ, всѣкъ мѣсяцъ слѣдшамы да сѣ устройватъ нови кредитни, сдѣружества.

За нѣмски-ти банкоте нѣмамы подъ рѣжж-тѣ си по новы вѣсти отъ 1854 год. Въ тѣмъ годинѣ въ Нѣмско е имало повече отъ 20 главни банкоте. Отъ кои-то шестъ сѣ работнали съ капиталы-ти си безъ да имѣтъ право да пущатъ билети; а други-ты 14 банка, кои-то сѣ имали по

¹⁾ Jahrbuch v. O. Huebner 1856. Die deutschen Zettelbanken v. H. S. Hertz 1856. Annuaire de l'économie politique et de la statistique 1856. L'Autriche, ses finances etc. Revue de deux Mondes 15 juillet 1856. Die Banken v. O. Huebner, Coquelin, Courselle-Senciel, A. Darimon, de la Réforme des Banques. Paris 1856.

много отъ 80 контори въ разанчин градове, пѣскали сѣ сами билети.

Всички-ты тые банкосе устроены сѣ отъ частни компани на павбе, нѣкои съ участие на правительствени или градскы капитал.

Главна-та цѣль на тые банкосе е да олесниѣтъ тръгосвиѣж-тѣ, сиречь да правиѣтъ учетъ (да сконтирсаѣтъ записи) да отвариѣтъ текущи смѣтки или трансферти¹⁾ да приемѣтъ вноси на лихѣж и да даѣѣтъ пари подъ залогъ на правительствени и нѣкои частни тръгоскы записи. Осѣѣньшо учитѣтъ записи (сконтироваѣтъ) и дръжиѣтъ трансфертни смѣтки, нѣмскы-ты банкосе даѣѣтъ пари съ лихѣж подъ залогъ на акци и облигаци на разанчин тръгоскы компани, и найпаче подъ акци на желѣзни-ти пѣтища и подъ облигаци на правительствени-тъ длъгъ, подъ залогъ на благородни метали²⁾ и на стоки, и това е една отъ главни-ти операции (дѣйстви) на нѣмскы-ти банкоса въ сегашно-то врѣмя.

Ето кон депозитны³⁾ банкосе работѣтъ съ капитал безъ да имѣтъ право да пѣщѣтъ билети. На 1854 год. бѣхъ шесть слѣдѣщи-ты.

1) Трансфертни вноси и текущи смѣтки — кога нѣкой внаса въ банкъ-тъ пари за да ги плати нѣкому, или да ги прѣведе въ другий градъ — или даѣа ординъ да плати банкъ-тъ за негоѣѣ смѣткѣ. (хавале)

2) Благородны металлы сѣ злато-то, сребро то и платина-та (бѣло злато) защо-то отъ тѣхъ става монета-та.

3) Депозитны банкосе сѣ оныѣ, кои-то приемѣтъ депозитъ пари и плащѣтъ на тѣхъ лихѣж, колко-то е отредено въ уставъ-тъ имъ.

	ОСНОВНЫЙ-ТЪ КАПИТАЛЪ	ВНОСИ НАН ДЕПОЗИТИ	ТРАНФЕРТНЫ ВНОСИ НАН ТЕКУЩИ СЧЕТЫ (Conto corrente)
1) БРЕМЕНСКА УЧЕТНА (СКОНТИРНА) КАССА (ОСНОВ. НА 1850 Г)	850,000 пр. т.')	461,417 т.	—
2) БЕРЛИНСКО УЧЕТ- НО СЗДРЪЖЕСТВО (ОСНОВ. 1840)	974,120 —	715,117 —	951,579 п. т.
3) П. ШАФГАУЗЕНСКИЙ- ТЪ БАНКЪ ВЪ НЕЛЬНЬ (ОСНОВ. 1848)	5,187,000 —	725,200 —	3,824,919 —
4) НЕКЛЕМБУРКИЙ-ТЪ ЭКОНОМИЧЕСКИЙ И УЗДРАБИТ. БАНКЪ	100,000 —	110,172 —	20,856 —
5) ДАРМШТАТСКИЙ- ТЪ БАНКЪ (ОСНОВ. 1850)	5,714,286 —	— — —	361,188 —
6) ЮЖНО-ПЕСТРИЙСКО- ТО УЧЕТНО СЗДРЪЖ. (13 ДЕКЕМ. 1853)	3,321,000 —	677,351 —	527,133 —
СУММА	15,846,406 пр. т.	2,689,257 тал.	5,685,655 т.

БАНКОВЕ-ТЫ, КОН-ТО ИМАЮТЪ ПРАВО ДА ПУЩАЮТЪ БИЛЕТЫ
ПОГЛАВНЫ-ТЫ СЪ СЛѢДУЮЩИ-ТЫ:

') ПРДСКИЙ ТАЛЕРЪ В РАВЕНЪ НА 5 $\frac{3}{4}$ ФРАНКА. ОКОЛО
20 — 21 ГРОШЪ.

	ОСНОВНЫЙ-ТЪ КАПИТАЛЪ	ВНОСИ ИЛИ ДЕПОЗИТЫ	ТРАНСФЕРТНІИ ТЕКУЩИ СМѢТ. (Gonto-corrente).
	прѣс. тал.	таллр.	таллр.
1) Прѣсскій-тѣ банкѣ (ново-устр. 1846 год.)	11,736,000	24,322,954	12,885,228
2) Берлинскіа-тѣ касса (основ. 1830 год.)	1,000,000	— —	1,043,721
3) Благород. частный банкѣ въ Штетинѣ (основ. 1849 год.)	1,534,500	3,776,015	972,313
4) Бреславскій-тѣ град- скій банкѣ (1848 год.)	1,000,000	17,157	50,576
5) Ростовскій-тѣ банкѣ (осн. 1850 год.)	1,000,000	584,009	3,926
6) Дессаускій-тѣ банкѣ (основ. 1847 год.)	2,500,000	702,470	— —
7) Лейпцигскій-тѣ банкѣ (осн. 1839 год.)	1,500,000	46,270	— —
8) Брауцѣнскіа-тѣ зем. и учет. банкѣ (1850 год.)	550,000	958,189	— —
9) Веймарскій банкѣ	2,244,820	80,470	— —
10) Любекскій учетный и заем. банкѣ (1817 г.)	92,800	53,200	— —
11) Баварск. Гипотекар- ный и учетный банкѣ (1834 год.)	11,428,571	1,965,766	241,343
12) Франкфуртскій-тѣ банкѣ (1832 год.)	2,285,714	— —	1,211,777
13) Брауншвейгскій-тѣ банкѣ (1853 год.)	1,499,300	— —	— —
сумма	38,371,705	32,506,500	16,409,856

Мы изложимъ тѣмъ извѣстны-та за 13 по главни бан-
ковѣ нѣмскы, и не споменемъ за Австрійскій-тѣ Націо-
нальный банкъ, за кой-то ще поговоримъ по доуб; не споменемъ
еще и за старин-ти нѣмскы кредитни сдѣржества, кон-то
давайтѣ назабамъ подѣ залогѣ на недвижими имотѣ, ако и
да обръщатѣ тѣ дѣста голѣми капиталы въ Пруссіи и Сак-
соніи, нѣ мы излагамъ тѣмъ само за оныѣ банкѣ, кон-то
спомогатѣ на промышлени-ти прѣдпріятны и на трѣговни-
тѣ, за тоа смы намѣрены да сѣ посмаемъ на приведени-
ти цифри и да выикнемъ въ тѣхъ-то значеніе.

Первы-ты шесть банка, кон-то нѣматѣ право да пѣ-
щатѣ бнлетн, и работѣтѣ само съ свои-ти собственны капи-
талы, кон-то сѣ простирѣтѣ до 15,846,406 прусскы Талары,
освѣнь тѣмъ обръщатѣ и частны капиталы, кон-то сѣ
внесены съ анхвѣ, и сѣ простирѣтѣ до 2,689,257 тал. и
еще и другы дребны суммы, кон-то имъ принадлежатѣ като:
запасны капиталы, придобытки и пр. И колько-то за тран-
сферти-ти кнои, кон-то сѣ простирѣтѣ до 5,685,655
тал. то тыи суммы, като имѣтѣ частно назначеніе, комѣ
да сѣ платѣтѣ, или на кждѣ да сѣ внесѣтѣ, малко сѣдѣтѣ
за другы банковскы операци.

И така виждамы, че средства-та на тыѣ депозитны бан-
ковѣ сѣ ограниченны. Тѣ могутѣ да сѣ увеличатѣ само отъ
вноси или депозиты. За тѣмъ и баланс-тѣ имъ за 1854 г. не
надминувѣ отъ 26 мил. талерн на горѣ.

Съсѣмъ друго мѣленіе виждамы въ оныѣ банкѣ, кон-
то имѣтѣ право да пѣщатѣ бнлетн, съ извѣстны сграниченны
отъ Правительство-то си.

Собственны-ты капиталы на тыѣ банкѣ сѣ простирѣтѣ
до 3,837,000 пр. тал. тѣмъ сумма часть ѣ събрана отъ снос-

БАТЕАН-ТИ ТѢХНИ, А ЧАСТЬ ОТЪ ПРАВИТЕЛСТВО-ТО ИЛИ ОТЪ ГРАДСКИ-ТИ КАПИТАЛИ СЪ ПРАВО НА АКЦИОНЕРИ-ТИ.

СУММИ-ТИ, КОН-ТО ВЪХЪ ВНЕСЕНИ ВЪ ТЫЕ БАНКОВЕ НА АНХЪ ПРОСТИРАЮТСЯ ДО 52 ¹/₂ МЛН. ТАЛ. А ПО ТРАНСФЕРТНИ-ТИ СМѢТКИ ДО 15 ¹/₂ МЛН. Т. И ВСИЧКА-ТА СУММА КОИ-ТО СЪ Е НАХОЖДАЛА ВЪ ТѢХНО РАСПОРАЖЕНИЕ ПРОСТИРАСА ДО 86 МЛН. ТАЛ. И БАЛАНСЪ-ТЪ ЗА ОНѢХЪ ГОДИНЪ НАДМИНУВА 144 МЛН. ТАЛ. ОТЪ ТОВА ИСНО СЪ ВИДИ ЧЕ ГЛАВНИ-ТИ СРЕДСТВА НА БАНКОВЕ-ТИ, ОТВѢНЪ СМѢТНИЖИ-ТИ СУММИ, СЪ СЪ ЗАКЛЮЧАВАЛИ ОЩЕ ВЪ КРЕДИТНИ-ТИ БИЛЕТИ, КОН-ТО СЪ ПЪСКАЛИ. СУММА-ТА НА ТЫЕ БИЛЕТИ, КОН-ТО СЪ БЫЛИ ВЪ ОБРЪЩЕНИЕ ПРОСТИРАСА ДО 40 МЛН. ТАЛ. НА РЕДЪ СЪ НѢМСКИ-ТИ БАНКОВЕ ДАЖНЫ СМЫ ДА СПОМЕНЕМЪ И ЗА КРЕДИТНО-ТО УСТРОЙСТВО ВЪ АВСТРИЙСКЪ-ТЪ ИМПЕРИИ, КОЕ-ТО СУЩЕСТВУВА ОТЪ 1817 ГОД. ПОДЪ НАЗВАНІЕ АВСТРИЙСКІЙ НАЦИОНАЛЬНЫЙ БАНКЪ. КАПИТАЛЪ-ТЪ МУ ВЪ 1854 ГОД. ПРОСТИРАШЕСЯ ДО 66 МЛН. ФЛОРИНА.¹⁾ ТОЙ-ЗИ БАНКЪ СЪ ПОДДРЪЖА ОТЪ ПРАВИТЕЛСТВО-ТО, АКО И ДА Е УСТРОЕНЪ НА АКЦИИ (ПАЕВЕ) ОТЪ ЧАСТНИ ЛИЦА. ТОЙ ИМА ПРАВО ДА ПЪСКА БИЛЕТИ ВЪ ЦѢЛЪ ИМПЕРИИ. ЧЕСТЬ-ТА МУ Е СВЪРЗАНА СЪ ФИНАНСОВИ-ТИ КРИЗИСИ НА ПРАВИТЕЛСТВО-ТО.

ТОЙ-ЗИ БАНКЪ ДО СЕГА Е СПОСОБСТВОВАЛЪ ЗА ДА ИЗВЛѢЧЕ ОТЪ ОБРЪЩЕНИЕ ХАРТИИ-ТИ НА ПРАВИТЕЛСТВО-ТО, ВЪЗВЫСИ ИМЪ КЪРСЪ-ТЪ И СЪ ТОВА ВЪЗВЫСИ И РАЗМѢННИЙ-ТЪ КЪРСЪ НА АВСТРИЙСКЪ-ТЪ МОНЕТЪ, ИЗ ТОЙ-ЗИ БАНКЪ КАТО БЪ ЗАДАДЖЕНЪ ДА ПОМАГА НА ФИНАНСОВО-ТО УПРАВЛЕНИЕ, НЕ МОЖЕ ДА ПРИНЕСЕ ГОЛѢМЪ ПОДЪЗЪ НА ЧАСТИЖЪ-ТЪ ПРОМЫШЛЕННОСТЪ И ТЪРГОВИЖЪ.

ПРИ ВСИЧКИ-ТИ ИЗМѢНЕНИИ, И ФИНАНСОВИ РЕФОРМИ, КОН-ТО

¹⁾ ЕДИНЪ АВСТРИЙСКИ ФЛОРИНЪ ИМА ТРИ ЦЕАНЦИГА И Е РАВЕНЪ НА 2,60 ФРАНКИ, ДО 15 ГРЕИШ.

БЕДЕ МИНИСТЪРЪ-ТЪ НА ФИНАНСИ-ТИ БАРОНЪ БРЪНЪ, ПОЛОЖЕНИЕ-ТО НА БАНКЪ-ТЪ ОТАГЧЕНО Е И ДО ДНЕСЪ СЪ ЕДНЪ МАСЪ ОТЪ БИДЕТИ, КОИ-ТО СЪ ОБРЪЩАТЪ БЕЗЪ РАЗМѢНЪ. Главна-та причина на това положение заключава се въ погрѣшки-ти на правителство-то, кое-то е дѣйствувало въ финансови-ти дѣла противъ естественни-ти закони на кредитъ-тъ. И тази погрѣшка често се е повтаряла въ Австриѣ-тъ; кога правителство-то има нужда за пари за да покрѣпне равнотеж-ти, то пуща хартии съ обязательный курсъ; а послѣдствие-то на такви мѣри е известно: монета-та се износва отъ царство-то, или се крие, а хартии-ти като се умножатъ, курсъ-тъ имъ пада. Цѣна-та на всички-ти произведени се качува; за възниква малко се трѣсатъ стоки-ти, защото цѣна-та имъ е висока; отъ истѣ причини чужестранни-ти стоки се умножаватъ, и монета-та още повече се износва, и така тази финансова мѣра, кои-то донесе временно улеснение на хазна-тъ, разорва цѣло царство. Колко голѣма да е била нуждата на Австриѣ-тъ, не се и прости тѣмъ мѣри, защото тѣ не даватъ снова олеснение, кое-то отъ тѣхъ чакатъ. За това всички-ти устройствa правителства отдавна се напѣстнали тѣмъ мѣрѣ, какво-то и обязательный-тъ курсъ на нискъ-тъ монетѣ, — финансова мѣра въ всичко сходна съ хартии-ти. Когда има нужда нѣкой чловѣкъ, така и цѣло правителство нѣма другъ цѣръ за това, освѣнь да земе назаемъ, ако и да е възможно отъ много-то длъгове да се разорн едно правителство, като и всѣкий длъжникъ, изъ това не брѣка на монетни-тъ системѣ, и не навлача всеобщо разорение и развала, какво-то хартии-ти.

Всѣкий заемъ, кой-то не се употребява производително, употребява капиталъ-тъ, кой-то бы се употребявалъ произ-

БОДИТЕЛНО ; и всички-тъ мѣ врежд в това , тъй не са прес-
счиря понадалечъ. ꙗко бабатиани-ти харти , кон-то не могатъ
да са размѣнѣтъ на монетъ , постоенно вредѣтъ , безъ да
донесѣтъ нѣкакъ ползъ , защо-то цѣна-та на всѣко едно нѣ-
що става много по высокъ и разноски-ти , за кон-то сѣ пѣ-
снати харти-ти , не могатъ да са посрѣщнатъ съ тѣхъ.

Така истина е обаче только нѣти съзнана отъ наукъ-
тъ и подтвердена съ факти , гдѣ-то нечитамъ нѣжно да са
простирамы на дълго. Всички-ти затрудненни на австрийски-
ти финанси , и стѣснено-то положение на банкъ-тъ пренсѣж-
дѣтъ отъ нарушенно-то на той-зи экономическый законъ.
Волко пожрътвобанне , колко разноски е понесло австрийско-
то правителство за да са освободи отъ харти-ти си , и де
днѣтъ не може да достигне желанно-то си.

За да са ѱкори размѣна-та на харти-ти на прави-
тельство-то , банкъ-тъ е велъ разрѣшенно да пѣсти нови биле-
ти , а правителство-то ще мѣ наплаща по 10 мил. фл. въ го-
динѣ-тъ. До край-тъ на 1854 год. банкъ-тъ бѣ размѣнилъ
харти на 145,980,525 фл. а правителство-то мѣ бѣ напла-
тило до 50,800,055 фл.

Въ новѣй-тъ заемъ на правителство-то на 1854 г. банкъ-
тъ прѣе ѱчастие и даде до 155 мил. фл. — а за сбеспечение
полѣчи въ залогъ часть отъ дръжавни-ти имоти върѣзъ вси-
къ-тъ сѣмми , що даде назаемъ.

Банкъ-тъ ѱправлава тѣмъ акретѣ , нѣ не може да ги
продадѣ безъ разрѣшенно на правителство-то. Доходы-ты отъ
тѣхъ сѣбжитъ за погашенно на майкъ-тъ , а не за наплаща-
не на ѱнхѣ-тъ. Правителство-то бѣ длжно на банкъ-тъ за
размѣнъ на харти-ти мѣ още на 1856 г. до 84 мил. фл.

И така до сега , токо речѣ , всички-ти австрийски хар-

Тии сѣ промѣненн сѣ билети на банкз-тѣ, нѣ зоо-то є, гдѣ-то и тѣѣ ходѣтѣ сѣ обязательный кѣрѣ. Освѣнь капитаалз-тѣ сѣ Национальный-тѣ Австрийскій Банкз ималѣ є вѣ 1854 г. пѣснѣтѣ вѣ обрѣщенн билети на 360 мил. фл. На 1856 год. вѣ Наймѣсѣцѣ сѣмма-та нмѣ достигнѣ до 380 мил. фл. А металлическа-та монета вѣ касѣ-тѣ на банкз-тѣ не надминѣвашѣ 55 мил. фл. Сѣ такѣвѣ запасѣ ыснѣ вѣ че не мѣже да почене да размѣнава билети-тѣ сѣ безѣ страхѣ. Нѣ продажба-та на акарети-тѣ, кон-то сѣ дадени на банкз-тѣ, и дрѣгы мѣри могѣтѣ постепенно да ѹпрѣвѣтѣ состѣннѣ-тѣ на банкз-тѣ, нѣ сѣе това сѣ чѣка; сѣачѣ вѣкогы-тѣ спѣсѣбности на сѣгашний-тѣ миннѣстрѣ на финанси-тѣ Барона Брѣка, кой-то основательно познава и работѣ-тѣ сѣ и дѣлѣко постига маѹкѣ-тѣ, дѣвѣтѣ надѣждѣ, че сѣе сѣ испѣхнѣ това нѣщо; На негова-тѣ дрѣжавнѣ дѣятѣлность и на благорѣзѣмнѣ-тѣ негови распорѣженнѣ є задѣлѣжена Австриѣ-та за финансовѣ-то сѣ вѣзрожденнѣ, и не остава сѣмнѣннѣ, че тѣе скоро сѣе сѣ ѹкрѣпнѣ на пѣтѣ-тѣ, кой-то сѣ и показѣли єкономнѣческѣ-тѣ мѣри вѣ послѣдне-тѣ брѣмѣ.

Отѣ това виднмѣ, че положѣннѣ-тѣ, вѣ кѣѣ-то сѣ наѹж-да банкз-тѣ Австрийскій, не мѣ дава сѣвѣсѣдѣ да олеснѣва до-ста трѣговнѣ-тѣ. Нѣнѣтнѣ вѣ послѣднѣ-тѣ брѣмена банкз-тѣ вѣ отѣорѣлѣ до 15 конторѣ, и нѣма намѣрѣннѣ да отѣорѣн и сѣе; и на 1855 год. Кога вѣснѣка-та Европѣ тѣглишѣ отѣ вѣсѣобщий кризисѣ, Австрийскій Банкз мѣжѣ да подѣрѣжѣ за полѣзѣ на трѣговнѣ-тѣ лнѹѣжѣ-тѣ и ѹчитѣ-тѣ безѣ да го вѣска-чи по горѣ, отѣ 4 %, нѣз негово-тѣ дѣйствиѣ за трѣговнѣ-тѣ є тѣвѣрдѣ ограничѣно, заѣщо-то главнѣ-тѣ негови средства сѣ сѣвѣрѣжѣтѣ за полѣзѣ на Прѣвѣтѣлѣство-тѣ и за помѣощѣ на финанси-тѣ негови средѣта.

Трѣговни-та бѣ останѣла безъ помощь въ Имперіи-ж-тѣ; за да се ѹстраи това прѣпатѣствие на 13 Декември на 1853 год. правителство-то разрѣши да се ѹстрои ѹчетна каса. Той-зи банкъ е ѹчетно-то сѣдрѹжество, за кое-то споменихъмы по гърѣ, помеждѹ нѣмскы-ти банкѡве, кои-то работѣтъ съ чисти капиталы, и нѣмѣтъ право да пѹцѣтъ брѣети.

Като посрѣщѣтъ тѣжъ прѣвъ потребность, правителство-то не остави безъ вниманіе и дрѹгы сѣвременни потребности. За да оживи и ѹскори промышлени прѣдпріятія безъ да затрѣдѣ банкъ-тъ съ нови операціи, правителство-то е разрѣшило да се ѹстрои, по примѣръ на францѹзско-то сѣдрѹжество **Credit Mobilier**, и въ вѣнѣ таково сѣдрѹжество на акціи съ привилегіи отъ правителство-то за 90 год. На това сѣдрѹжество е дадено право да вѣрши всѣкы-ти банкерскы дѣла, да приема ѹчастіе въ промышлени-ти прѣдпріятія, да пѹща облигаціи, да дава съ лихѹвъ подъ залогъ на правителствени и трѣговскы записи, и да приема депозити, дѣйствието мѹ се ограничава само вътрѣ въ Имперіи-ж-тѣ; отъ основный-тъ капиталъ въ 100 мил. фл. пѹснѣти сѣ акціи само на 50 мил. фл., а внесени сѣ до сега само 15 мил. фл.

Освѣнъ това на 1 Іюни на 1856 год. ѹстрои се единъ земскый или ипотекарный банкъ. Той е само едно отдѣленіе отъ Национальный-тъ Банкъ Австрійскый, кой-то отдѣли отъ капиталъ-тъ си 40 мил. фл. за да дава въ заемъ подъ залогъ на земѣ-тъ, за ѹлесненіе на землевладѣлци-ти. Той-зи капиталъ се събра съ нови акціи 50,000, кои-то пѹсти банкъ-тъ. На заемный-тъ банкъ е дадено право да пѹща билети съ лихѹвъ, кога има нѹжда. Из сѹмма-та имъ не може да

НАДМЫНУВА ОСНОВНИЙ-ТЪ КАПИТАЛЪ ИГРЕВЪ ПОВЕЧЕ ОТЪ ПАТЬ ПЪТИ.

Всички-ти тыи распоряженны по кредитнѣ-тѣ часть показыватъ колько и много извѣршила Австрия въ послѣднее время за полѣз на земеделѣческо-то и промышленно-то развитіе въ дръжавѣ-тѣ си, и показыватъ още съ какво дѣлско познание на экономическы-ти закони дѣйствѣе сегоашно-то финансово управление нейно.

Изъ съ тыи мѣри не съ свѣршва редѣ-тѣ на всички-ти экономическы реформи въ Австриѣ, много прѣдприняти, кон-то въ рѣцѣ-ти на правительствѣ-то не донамахъ ни една полѣз, като желѣзни пѣтища, заводы, и рудници продадохъ съ на частни компании и отъ продажбѣ-тѣ имъ прибавкохъ съ много чужестранны капиталы, кон-то свѣршухъ производность-тѣ въ цѣлѣ Имперіѣ,

ПОСЛѢДНИ-ТИ СТРАНИЦИ

ОТЪ

БЛЪГОВЪРЪЖЛИВЪ-ТО ИСТОРИКЪ.

I.

ВЪ ПРѢДИДУЩЕ-ТО НАШЕ КНИЖИЦЕ ПРЕДЛОЖИХЪМЪ НА НАШИ-ТИ ЧИТАТЕЛИ ЕДИНЪ ВПРЪЗЪДЪ ОТЪ ИСТОРИИ-ТО НА БЪЛГАРСКЕ-ТО ЦРЪКВЕ, ИЗ ЦРЪКОВНА-ТА ИСТОРИИ НА ЕДИНЪ НАРОДЪ ВЪ ТЪСНО СВЪР-ЗАНА СЪ ПОЛИТИЧЕСКО-ТО СОСТОЯНИЕ НЕГОВО, ЗА ТОВА МЫСЛИМЪ НЕЩЕ БЪДЕ ИЗЛИШНО ДА ПРЕДСТАВИМЪ ВЪКРАТЦѢ ПОЛИТИЧЕСКО-ТО ПОЛОЖЕНИЕ НА БЪЛГАРИИ ВЪ ОНОВА ВРѢМЯ, КЪ-ТО ИЗБАЧАЛИ ОТЪ ТРЪДЪ-ТО НА ИСТЫН-ТО СПИСАТЕЛЪ, КОЙ-ТО НИ УДОСТОИ СЪ СВОЕ-ТО ПРИЯТНО ИЗЛОЖЕНИЕ ЗА БЪЛГАРСКЕ-ТО УНИИ.¹⁾

ДВА ПЪТИ СЪ ВЪЗВЪЗЛА БЪЛГАРИИ САМОСТОЯТЕЛНА ДЪР-ЖАВА, И ДВА ПЪТИ РОМЕО — ГРЪЦКЫЙ-ТО ВАЛЕАНТЪ ВЪ ПРѢСЛАВЛЪ И ПОКОРЯВАЛЪ ПОДЪ СВОЕ-ТО ВЛАСТЪ СЪСЪОБЫЧНО-ТО РАЗВИТИЕ НА ТОЙ-ЗИ НАРОДЪ. НАМЪБРИЛИ СМЪ ДА ПРЕДСТАВИМЪ ТЪКА ПО ГЛАВНИ-ТИ ФАКТИ НА БЪЛГАРСКЕ-ТО ИСТОРИИ, КОИ-ТО МАЛКО ПО МАЛКО СЪ СЪ ПОКОРИЛИ ПОДЪ ВИЗАНТИЙСКО-ТО ГРЪЦКО ВЛИ-НИЕ, КЪ-ТО ПОДЪ ДРЪГЪ ЕДИНЪ ВЪДЪ И ДО ДНЕСЪ ДРЪЖИ ТЪКА СТРАНА ВЪ ПРИТЪСНЕНИЕ.

¹⁾ Юговостокъ Европы въ XIII ст., С. П.-ва. С. Пб. 1857 г.

ВЪ СОСТАВЪ НА БЛЪГАРИИ; ВЪ НАЙ ШИРОКЪ СМЫСЛЪ, ВХОЖДАЛИ СЪ СЛАВЯНСКИ-ТИ ПЛЕМЕНА, КОН-ТО СЪ НАСЕЛЯВАЛИ ПРОСТРАНСТВО-ТО ПО ДЪНАВСКИЙ-ТЪ БРЪГЪ ДО РЪКЪ ДРИНА; СРЕЧЪ ПЛЕМЕНА, ПОСЕЛЕНИ ВЪ МОЛДАВИИ, БЛАШКО И ВЕНГРИИ; И ОТЪ САМИ ДЪНАВЪ-ТЪ, ОТЪ УСТЬЕ-ТО МУ ДО РЪКЪ МОРАВА, И ОЩЕ ОНЫИ КОН-ТО БЪХЪ РАЗСЕЛЕНИ ВЪ ФРАКЪИИ, МАКЕДОНИИ, ФЕССАЛИИ И ЧАСТЬ ОТЪ ПАЛАНИИ. ИСТОРИИ-ТА НА ТЪИ ПЛЕМЕНА, КОН-ТО ОЩЕ ВЪ V СТ. БЪХЪ ИЗВѢСТНИ НА ВЪЗАНТИЙСКИ-ТИ ПИСАТЕЛИ, СОСТАВА, ТАКА ДА РЕЧЕМЪ САМО ЗАГЛАВЪ-ТО НА ИСТОРИИ-ТЪ НА ПРИДЪНАВСКИ-ТИ БЛЪГАРИ. И КАТО СЪ НАХОЖДАХЪ ТО ВЪ ПРИТЕЛСТВО, ТО ВО ВРАЖДА СЪ ВЪЗАНТИЙЦИ-ТИ, ТЪ НАПОСЛѢДОКЪ СЪ ОТАСЯХЪ СЪСЪЕМЪ ОТЪ ИМПЕРИИ-ТЪ, И ПОДЪ ЗНАМА-ТО НА ИВЪРАТОВИЧИ, КОН-ТО БЪ ЗАТЪКНА-ТО НА ВЪРХОВЕ-ТИ БАЛКАНСКИ ОСНОВАЛИ СВАИЪ НЕЗАВИСИМА СВОИЪ ДРЪЖАВЪ.')

1) ЗА ТЪИ СЛАВЯНИ И ТЪХНИ-ТИ ЖИЛИЩА ВИЖЪ У ВЪЗАНТИЙСКИ-ТИ ПИСАТЕЛИ И *Monumenta Germaniae* НА ПЕРЦА. ОЩЕ *Vita S. Demetrii* У ТАФЕЛА. *De thess. ejusque agro*. ЗА ГЕОГРАФИЧЕСКО-ТО ПОЛОЖЕНИЕ НА ТЪХНИ-ТИ ЖИЛИЩА. Я ЗА ИСТОРИЧЕСКИ-ТИ ДОВОДИ ВИЖЪ: ИЗСЛѢДОВАНИЕ ФИЛАРЕТА ЕПИСКОПА ХАРЬКОВСКАГО СВ. ВЕЛИКОМЪЧЕНИКА ДИМИТРИЙ А ТАКОЖЕ У ШАФАРИКА *Slav. Starozh. T. II. S. 30*. КАТО ПРЕДСТАВЛЯМИ ТЪКА ИСЧИСЛЕНИЕ-ТО НА ОНЫИ ПЛЕМЕНА И НА ТЪХНИ-ТИ ЖИЛИЩА СЧИТАМИ НЕ ИЗЛИШНЕ ДА ЗАБѢЛѢЖИМЪ, ЧЕ МНОГО ОТЪ ТЪХЪ НЕ СЪ УПАДЕНИ ОТЪ ЛѢТОПИСЦЪ-ТИ ЗА ПОТОМСТВО-ТО. НАЙ МНОГО СМЫ ОДЪЖЕНЫ НА ГРЪЦКИ-ТИ ПИСАТЕЛИ, КОН-ТО СЪ ОПАЗНАЛИ КЪСИ ИЗВѢСТНИ ЗА ТЪИ ПЛЕМЕНА, КОН-ТО СЪ ПРЕДСТАВЕНИ ВЪ СЛѢДУЮЩИЙ-ТЪ ПОРЯДОКЪ: БОДРИЧИ И БРАНИЧЕВЦИ; ПРЪВЫ-ТЫ ПРИ САНТИЕ-ТО НА РЪКЪ ТИМОКЪ СЪ ДЪНАВЪ-ТЪ И ВЪ ГЕРНИИ-ТЪ ВЕНГРИИ НА РЪКЪ БОВРОВЪ; ВТОРЫ-ТЫ — ГДѢ-ТО ВЪ СЕГА ПАНЧЕВО И НА ОКОЛО ПО ДВА-ТА БРЪГА ДЪНАВСКИ. ВЪЧАНИЕ И

Да кажемъ нѣколко дѣли за прѣко-то поименне на Базгарин-ти край Дѣнаба. Една ордина отъ смѣли наѣзници, кон-то отъ непамятнихъ вѣремена живѣли междѣ Волгѣ и Донѣ въ земли-тѣ, коимъ-то имѣла названне Велика Базгаринъ или Ски-тинъ, побѣждена отъ слабослюбивъ и корыстолюбивъ въ прѣвѣ пѣть, колко-то е извѣстно, прѣминувѣтъ Дѣнабѣ-тѣ въ 487 год. Ты дѣли дѣржини бѣхѣ отпѣдени изъ Имперіѣ-тѣ отъ Феодосіи; вторѣй пѣть нападѣтъ въ 495 год. въ сѣластн-ти Византийскы и спѣсѣтъ сѣ отъ пѣланин-ти въ Фракиѣ, и ѣ прѣдѣлѣтъ на грабежъ и опустѣнне. Третѣе-то тѣхѣ на-паданѣ записано е отъ лѣтописци-ти на 499 год. и не имѣ сѣ удаде какъ-то и прѣвн-ти. Подирѣ много вѣрѣма не сѣ чю-

Тимочане - едни-ты ѣ Вѣчай-пѣланинѣ, на югѣвѣстоу отъ Браничево, дѣрѣ-ти по теченне-то на рѣкѣ Тимокѣ, кѣмъ раз-дѣла сѣга Сѣрбиѣ отъ Базгаринѣ. Ты сѣластн спорѣдѣ до-гѣтѣ-тѣ на Шафарика называли сѣ сѣ Нижи или Базгар-ска Морѣва, а житѣли-ти ѣ сѣ носили названне Морѣвани — *Marehani*, а Нижи сѣ е называла за да сѣ отѣнѣвала отъ горнѣ-тѣ или Велико-Морѣвско-то царство. Въ Македоніѣ нахождамы слѣдѣющн-ти сѣдемь Славянскы племена 1) Соб-ственно Славѣне *Славѣнія* и 2) Бергитнѣ, *Верѣгѣія*, на кон-то топографическо-то положенне не е извѣстно 3) Сѣмленѣ - сѣ-ластѣ на границѣ-тѣ междѣ Фракиѣ и Македоніѣ по рѣ-кѣ Мѣстѣ. 4) Сѣкѣдѣты или Сѣгѣдѣты - около Сѣлѣнь. 5) Дра-говичн приѣгѣтъ до Сѣгѣдѣти-ти 6) Сѣюнитѣ и 7) Рѣнѣхѣ-ны житѣли-то на прѣвн-ти не е извѣстно положитѣлно, а за вторн-ти споменѣва сѣ въ житѣи-то на сѣ. Димитри, чѣ жи-вѣли при морѣ-то и были прочюты сѣ морскы грабежи. Види сѣ приберѣжне-то при паданѣ-то на Стрѣмѣ рѣкѣ да е было засѣлено отъ тѣмѣ плема. Въ Фракиѣ извѣстни сѣ были двѣ славянскы сѣластн: Загорѣ, кѣмъ-то сѣ е прѣстирало по Бал-

БАХЪ НИТИ ВЪ ВІЗАНТИИ НТИ ВЪ ПОДВЛАСТНИ-ТИ НЕЙНИ ОБ-
ластѣ, кои-то сѣ простирахъ кѣмъ ДѢНАВА. НѢ СКОЛО СРѢДЖ-
ТѢ НА VII СТ. (634 — 641) СЪ ИЗНОБА СѢ ШЕВѢТЪ НА ИСТО-
рическѣ-ТѢ СЦЕНѢ ПОДЪ НАЧАЛСТВО НА ВѢРАТА СЪВЕРЕМНИКА
СЪ Императора Иракли, съ кого-то вѣще въ принятскы от-
ношенни. Испархъ, единъ отъ пѣть-тѣхъ сынове ВѢРАТОНИ
считасѣ основатель на БЪЛГАРСКѣ-ТѢ ДРЪЖАВѢ НА ДОЛНІИ-ТЪ
ДѢНАВЪ ВЪ БѢДЖАКЪ-ТЪ СТАРО БЪЛГАРСКИЙ-ТЪ ОНГЪ (ЖГЪЛЪ) ПО-
МЕЖДЪ ДѢНАВЪ-ТЪ, ПРѢТЪ-ТЪ И ЧЕРНО-ТО МОРЕ И ПО БРѢГОВЕ-ТИ
НЕГОВИ ДО ВАРЪЖ; А ОТЪ УСТЬЕ-ТО ДѢНАВСКО НА ГОРѢ ПО ТЕЧЕ-
НИЕ-ТО МЪ ДО ЗЕМЪ-ТѢ ПЪАРСКЪ. ТАМЪ, ГДѢ-ТО, МАЛКО ПО
ДОЛЪ ОТЪ СМЕДЕРЕВО ВЪНБА ВОДИ-ТИ СѢ ВЪ ДѢНАВЪ-ТЪ БРѢБСКА-
ТА ПЪОРАВА, ЖИВѢЛИ ВЪ СНОБА БРѢМЪ СЕДЕМЪ СЛАВЯНСКЫ ПЛЕМЕ-
НА¹⁾ КОИ-ТО ОТАБНА БѢХЪ СѢ ЗАСЕЛИЛИ ВЪ ТОВА ПРОСТРАНСТВО,

БАНСКѣ-ТѢ ПОДЪ ОТЪ СЕГАШНИИ-ТЪ ЧАЛИ-КАВАНЪ ДО ЧЕРНО-ТО
МОРЕ, И ДРАГОВНИЦЫ ИО РѢКЪ-ТѢ ДРѢГОВНИЦЪ (КОИ-ТО СѢ СЪБИ-
РА СЪ Р. КАРАОВО И ПАДА ВЪ МАРИЦЪ БЛИЗЪ ПРИ ТАТАРЪ-БА-
ЗАРДЖИКЪ), ОТЪ НЕИЖ И ФИЛИППОПОЛСКИ-ТЫ МИТРОПОЛИТЫ НО-
СИЖТЪ И ДО ДНЕСЪ ТИТЪЛЪ *Ἐξάρχος Θράκης ἀρχιεπίσκοπος*. И КОЛКО-ТО
ЗА СЛАВЯНИ-ТИ, КОИ-ТО СѢ ЖИВѢЛИ КАТО ОТАБЛИ ОБЩИНИ ВЪ
ПЪБАНИИЖ, ВПІРЪ, ТЕСАЛИИЖ И ПЕЛОПОНЕСЪ, ТО ИСТОРИИ-ТА Е
ЗАПИСАЛА ТЕРЬДѢ МАЛКО ИЗВѢСТНЫ ЗА ТѢХЪ, И САМО СПОМЕНУВА
ИМЕНА-ТА НА БЕЛГОСТИНИ ПРИ ЗАЛИВЪ КОЛО, НА ЗАГОРЬЕ-ТО
ОТЪ ЮГОЗАПАДНѣ-ТѢ СТРАНЪ НА ПИНДЪ, НА МИЛЬЧАНИ И НА ВЪЕР-
ЦИ ВЪ ПЕЛОПОНЕСЪ; СЪБАЧЕ КОЛКО ДА СѢ СЪДНИ ИСТОРИКО-ТОПО-
ГРАФИЧЕСКИ-ТИ ИЗВѢСТНЫ НА ТЫЕ НАРОДИ, ВСИЧКО-ТО ПРО-
СТРАНСТВО НА ТЫИ ЗЕМИ, ЦЮ СПОМЕНУЖУМЪ СѢ ИСПЪСТРЕНИ СЪ СЛА-
ВЯНСКИ НАЗВАНИИ НА ГРАДИЦА-ТА, НА ПЛАНИИ-ТИ, НА РѢКЪ-
ТИ, НА ОЗЕРА-ТА И ДОКАЗЪТЪ КОИ СѢ БЫЛИ ЖИТЕЛИ-ТЫ НА С-
НЫИ МѢСТА ВЪ СМЪТНѣ-ТѢ НА СРѢДНИ-ТИ ВѢКОВЕ СЪОУЖ.

¹⁾ *Σχλαβῶν ἐθνῶν τῆς λεγομένης ἐπὶ τῶν ῥωμαίων*. Theoph. chronogr. T. I. p. 549. ed. Bonnæ.

къс-то е носило название **Мизии**. Тъм славянскы племена бѣ-
хъ покорени отъ **Балгарн-ти**, кога прѣводитель-тъ имъ **Ас-
парухъ**, като сѣ прилѣпи до **Дунавъ-тъ**, устреми сѣ подирѣж-
тъ на **Константина Пагоната**, кой-то сѣ бѣ вѣдиглазъ въ 678
годъ. За да ги отпѣде надалече бѣ **Сигаз-тъ**. Слѣдсвательно
Добруджа и **Дунавска-та** долина, кои-то имашъ на сѣверъ **Ду-
навъ-тъ** а на югъ рѣкъ на **Балканскы-ти** планини до **Сръбскѣ-
тъ Моравъ** бѣхъ граници-ти на **Балгарско-то** владычество
на **Дунавъ-тъ** въ прѣж-тъ епохъ на **дохъждане-то** имъ въ
свласти-ти на **В. Р. Империя**.

До пошление-то **Врѣмъ** въ прѣи-ти години на IX ст.
горѣозначени-ти граници на **Балгарскѣ-тъ** дръжавъ не сѣ сѣ
измѣнили. **Врѣмъ**, **побелитель** на **Тисскы-ти** **Балгарн**, **прис-
хождаше** отъ **четвертый-тъ** **Вѣратовъ** **сынъ**, кой-то сѣ **ордиж-
тъ** си **отиде** въ **Панония**, гдѣ-то и сѣ **засели** съзъ **согласие-
то** на **Обри-ти**, по **рѣкы-ти** **Тиссъ** и **Мароши**. И кога **Вѣ-
ратовъ-тъ** **родъ**, въ **Аспарухово-то** **колѣно** сѣ **прѣкъснѣ** въ
край-тъ на **III столѣтие** на **долний-тъ** **Дунавъ**, то **прѣд-
водитель-тъ** на **Тисскы-ти** **Балгарн** — **Врѣмъ** **принема** **Княже-
ство-то** на **Мизийскы-ти** **Балгарн** и **тѣхнн-ти** **завоевани**
отъ **день** на **день** сѣ **разширява**тъ **повече**.

Безъ да **излагамы** на **древно** **бдно** **побдно** **Балгарскы-ти**
завоевани въ **Фракия** и **Македония**, ще **кажемъ** **само**, че **Врѣмъ**
въ **частин-ти** си **походи** **противъ** **Гръци-ти** **ималъ** е **случай**
часть да **привлѣче** на **странж-тъ** си, а **часть** и да **покорн** **сла-
ванскы-ти** **племена**, кои-то **населѣва**хъ **Македония** и **Фракия**,
и **подиръ** **полесни** **столѣтие**, при **Бориса**, **близихъ** въ **составъ**
на **Балгарско-то** **царство**.

До **Бориса**. (843) **постоянна-та** **война** съ **Гръци-ти** не да-

де вѣрѣма да сѧ избѣрши сосредоточениѣ-то на Българскѣ-тѣ дръжавѣ. Прѣви-ти години на царѣванѣ-то Борисово носи истѣй-тѣ военнолюбивѣй характерѣ, сѣ кой-то сѧ отанчвава правление-то на негови-ти прѣдшественници.¹⁾ Само християнска-та вѣрѣ възпрѣ го въ завоеваниѣ-та мѣ. А отѣ какѣ сѧ укрѣпи на Дѣнавѣ-тѣ и прѣнесе столицѣ-тѣ си въ Великѣ Прѣславѣ, почени дръжавно-то развитиѣ на Българиѣ-тѣ.

Длзгѣй-тѣ мирѣ сѣ възстаниѣ-тѣ Империѣ и притѣлски-ти сношениѣ сѣ неѣ дадохѣ Борисѣ вѣрѣма да укрѣпи своиѣ-тѣ самостоятелностѣ, и най паче кога прие отѣ Византиѣ християнско-то учение, и тѣржественно призна възвѣ Българиѣ главенство-то на Цариградскѣй Патриархѣ, ако и да зааѣгаше Римѣ—Папа да прибере Българи-ти подѣ дѣхсвиѣ-тѣ си властѣ. Борисѣ остави Симеонѣ Царство, на кое-то граници-ти сѧ прѣстирахѣ отѣ Великѣ или Българскѣ Меравѣ по Дѣнавѣ-тѣ до устѣе-то мѣ; отѣ тѣхѣ по вѣрѣгѣ-тѣ черноморскѣй до Бѣургѣ, частѣ на сѣверниѣ-тѣ Аракиѣ, горниѣ-тѣ Пабаниѣ и, токо речѣ, всиѣка-та Македониѣ до рѣкѣ Ибарѣ, кои-то раздѣляше въ онова вѣрѣма българско-то царство отѣ сръбско-то. Оскѣнѣ тыѣ земли той владѣше широкиѣ области прѣвѣ Дѣнава въ Дакѣиѣ, Седмиградниѣ по Тисѣ и Марошѣ, нѣ като нѣмамы указание мѣчено е да сѧ опрѣдѣляѣтѣ граници-ти на тыѣ области.²⁾

¹⁾ За граници-ти на българскѣ-тѣ дръжавѣ при Борисѣ и негови-ти завоеваниѣ вижѣ „Вѣкѣ болгарскаго царѣ Симеона“ отѣ Г. Палаѣзова. Г. Пб. 1852 стр. 29—33.

²⁾ Заграници-ти на Българиѣ въ X. в., вижѣ Шафарѣна Slav. Staroz. Т. II. §. 30, и вѣкѣ бол. царѣ Симеона ст. 29-sequq.

Симеонъ, кой-то бѣ възпитанъ въ Цариградъ и бѣ възрожденъ гръцко-то сѣразбавиѣ на колко-то то можеше да възвѣси и да сѣлагореди въ дѣшѣ-тъ мѹ бѣлгарскѣ-тъ народность, ѣваба сѣ повелитель на единъ многочисленъ народъ¹⁾ сѣ по ѣсно понатиѣ за значениѣ-то на династическо-то дѣстейство.

Бѣто приѣ титѣлъ : Царь Бѣлгарскій, той възвѣди доста голѣмъ страхъ въ Цариградъ; а кѣто ѣстрѣн въ Прѣслабѣ независимо дѣхѣвенство, Симеонъ още повече разѣви бѣража-тъ межа дѣ-ти правительства, кѣм-то сѣ прѣдѣлжи въ цѣло-то негово царѣване.²⁾ Рѣдко едно ѣвеление прѣдѣла-была в Бѣлгарны въ Сѣлабѣнскій-тъ мѣръ въ исхѣдѣ-тъ на IX и въ начало-то на X в. ѣдѣламъ прѣмѣнѣхъ нѣколко години

¹⁾ Бѣлгарскій-тъ народъ вѣскогы в ѣлаз по многочисленъ отъ Гръци-ти. Всички-ты Гръци, кѣм-то живѣѣтъ въ ѣзѣитскѣ-тъ и Европѣйскѣ Тѣрциѣ, на Іѣонинѣскѣ-ти и на дрѣгы островѣ въ Оредѣземне-то и Егейско-то морѣта не надмѣнѣвѣтъ 1,800,000 дѣши. Кѣто приложимъ и число-то на населѣниѣ-то на Ново-Гръцко-то Вѣлаѣвство 1,043,153 дѣши ѣе получимъ 2,843,153 дѣши. Единъ новъ грѣцкѣй вѣстѣникъ Ѡ ѣлюс (23 Дѣкемѣрни 1855) бѣри до 10,000,000 Гръци и до 4,000,000 погрѣчени Бѣлгарѣ (Ἕλλησιζόντων Βουλγάρων) и сѣ вѣрича подѣръ 50 години да набѣри до 30,000,000 чѣсти Гръци. Кѣм-то в ѣлюбѣтель на такѣмъ чѣдѣса, нека погѣдѣне стѣтыѣ-тъ въ рѣченнѣй-тъ вѣстѣникъ : Αἱ δύο Ἑλλὰδας ἡ ἑσπέρη καὶ ἡ ἀόρατος.

²⁾ За бѣлгарско-то народно дѣхѣвенство има нѣкѣси сѣѣдениѣ въ единъ стѣтыѣ : Синодикъ царѣ Герѣиса, рѣп. отъ XII вѣкѣ; надѣбѣмѣ скоро да прѣдѣставимъ на нашѣ-ти чѣтѣтели тѣѣ инѣтерѣсѣнъ стѣтыѣ, ако ни дѣзѣвоѣмъ сѣѣтѣмѣтѣ-ѣта.

отъ какъ прие България християнскъ-тъ вѣръ, и ти бече станъ центръ на славянско-то образование, станъ центръ и разсадникъ на нова образование, кое-то Римско-то Католичество исплди отъ Велико-Моравско-то Княжество. Исно е че цариградскый-тъ дворъ сѣ оплаши, като видѣ такво брзо своеобразно развитие на българскъ-тъ народностъ, на коѣ-то главный-тъ двигателъ бѣ Симеонъ. Изпрѣва Византийци-ти сѣ голѣмо прѣнебреженне глѣдахъ на грозный-тъ тигула на българскый-тъ царь и на народно-то дѣховенство, кое-то вѣвведено на мѣсто на стара дѣховенство, кое-то прѣваждале цариградско-то гръцко Патриаршество. ¹⁾ Това подаде причинъ на многолѣтнѣ войнѣ помеждѣ Българи-ти и Гръци-ти. Нѣ солено имъ излѣзе на Византийци-ти и прѣнебреженне-то тѣх-но и тѣхна-та горделивость. Историѣ-та е забѣлѣжила: какъ горделивый-тъ наследникъ на Кесари-ти-Романъ- сѣ е унизнах и въ крака-та на българскый-тъ царь е испросилъ миръ за Империя-тъ си.

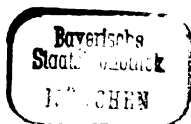
Бѣла постоянна неѣдача на Гръцко-то оръжие отѣи на нѣковъ врьѣмѣ желаниѣ-то на Византийци-ти да покори-тъ България-тъ подъ политическъ-тъ и подъ дѣховнъ-тъ властъ на Цариградъ. Петръ прие подиръ Симеона българскый-тъ прѣстолъ въ 927 год. по край поголѣмый-тъ си братъ Мухаммадъ, и като сѣ сродни съ Императорскый домъ, даде причинъ на

¹⁾ Упозналъ сѣ сѣ писма-та на Патриарха Николаа Инстике до Симеона, отъ коѣ-то виждамы, че Симеонъ исплдилъ изъ България-тъ Гръцко-то дѣховенство и го замѣстилъ съ българско-то. Тыи писма сѣ нахсждатъ въ Ватиканъ-тъ и сѣ напечатани въ Spicil. Romanum.

Ромео-грѣцкѣй элементъ да сѧ уснан въ Българіѣхъ ¹⁾ вѣрно вѣхъ смѣтнѣти всичкы-ти сръства за да сѧ възпре политическо-то разнѣтне на това царство. Инакъ и не е могло да вѣде; на Византійци-ти не оставаше друго, освѣнъ да избѣрѣхъ: или да прѣнесѣхъ сѣсѣмъ-тѣ дѣятелность въ нѣмъ-тѣ, и да сѧ откажѣхъ отъ Европѣйскы-ти си провинции, и отъ столннѣ-тѣ на Весари-ти, или, было що было, да пскорѣхъ Българіѣхъ подхъ сѣсѣхъ власть. Тѣ смѣло сѧ наехъ за послѣдне-то и четыредесатно-то царѣване на Петра сына Оамѣлава показва, какъ много останѣхъ Българе-ты назадъ отъ Симеоново-то стремление, а отъ другъ странъ колко далечъ е напѣрѣдовала Византійска-та политика, кѣм-то наблѣжаваше до цѣль-тѣ си.

Грѣци-ти възвѣднѣхъ Рѣсскѣй-тѣ Внѣзь Свѣтослава Игоревичи да дойде врѣзъ Българи-ти, а поднѣрь подхъ прѣдлогъ чѣ чѣ испадѣхъ Рѣсѣн-ти отъ Българіѣхъ, Іоаннъ Цимисхѣй за-

¹⁾ Петръ сѧ бѣ родилъ отъ вторѣй-тѣ вракъ Симеоновъ за сестрѣхъ тѣхъ на вѣнрина Георгѣи Оѣрсѣвѣла. По голѣмѣй-тѣ мѣ сынъ Мнѣхъанъ, кой-то бѣ роденъ отъ прѣвѣй-тѣ вракъ, още при животъ-тѣхъ на баща си бѣ постриженъ въ монахѣ. Оѣрсѣвѣлъ кой-то бѣ назначенъ вѣнтропъ врѣзъ малолѣтнѣй-тѣ царъ и правнтель на царство-то мыслѣше, чѣ ако породни сестринца си Петра съ Византѣхъ, чѣ уздрави власть-тѣхъ мѣ протѣвѣ Мнѣхъанъ, кой-то сѧ нахѣждаше въ изгнаниѣ, ако бы замыслилъ тѣй да трѣси своѣ-то право на царство-то. И за това едно посолство, въ ков-то приѣ той самъ си главно-то участие, отпрати сѧ въ Царьградъ, за да заключи миръ съ Императора Романа, и да го укрѣпи съ родство. Петръ сѧ ожени за Маріѣхъ, вѣнѣкъ на Императоръ-тѣхъ и дѣщеріѣхъ на Весарѣ Христофора.

(Βουλγαροκτόνος) натиcнѣ несосздадено-то царство съсѣзъ бичицкы-ти cиан на империѣ-тѣ и подирѣ тридесѣтъ години (981—1016) го cъcипа cъбѣмѣх. До край-тѣ на XII в. рѣдко cѣ шѣла-бали забранници на бѣлгарскѣ-тѣ cвобода въ лица-та на нѣ-кон боеводы юнаци, като Долина, Плѣзнына, Петра Бодн и др. нѣ да възстанови бѣлгарскѣ-тѣ независимостъ ѹдаде cѣ само на Пѣнѣвѣ-тѣ динаcтиѣ.

По бече отъ сто и пѣтдесѣтъ години cѣ в нахуждала Бѣлгария подъ влаcть на вѣзантійци-ти и cкѣло 1186 год. Пѣнѣ и Петръ, кон-то прѣсѣхужахъ отъ колѣно-то на великы-ти цѣ-рне бѣлгарскы, прѣдигнахъ прѣпорѣцъ за нейнѣ-тѣ независимостъ. Това възcтанне ѣ извѣcтно въ Иcтѣриѣ-тѣ подъ назѣ-нанне Бѣлхо-Бѣлгарскѣ и види cѣ, че Бѣлшко, кое отда-вна ѣ было облаcть на Бѣлгарско-то царство, да ѣ прибрало родъ-тѣ на вѣтхы-ти цѣрне¹⁾ и да в прѣхѣрѣлиа прѣѣзъ Дѣнаба прѣ-ви-ти дрѣжнини, кон-то вѣхъ длѣжнин да освѣбодѣтѣ цар-ство-то отъ Гръци-ти. Пѣнѣ и Петръ cчаcтливо cѣ вѣрѣтѣ cъ Иcаака и Плѣcѣти Ангѣловци, нѣ млади-ти cиан бѣлгарскы, кон-то не вѣхъ cѣ cѣ прѣродниа прѣехъ пѣзно-то cи раз-битие при третнѣ-тѣ нмѣ братѣ Иѣаннѣ.

До 1188 годиниѣ Иѣаннѣ cѣ нахуждаше, като заложникъ въ Цѣриградѣ²⁾, а въ 1196 год. прѣе царство-то подирѣ пого-

¹⁾ Иѣаннѣ Пѣнѣ въ едно ѣтъ писѣма-та cи до Папѣ Инѣкентий III ѹказѣла на това cѣcтѣиcтѣлcтво. Cѣcтѣиcтѣнно ѣ, че кога Цѣмѣcхѣй прѣѣзе Бѣлгарийѣ и разѣѣнѣа Бѣрѣcѣа, нѣ-кой отъ роднини-ти цѣрскы да ѣ забѣгнѣла въ Бѣлшко (въ Рѣ-мѣнниѣ, какъ-то поcказѣмѣтѣ вѣзантійци-ты, гдѣ-то cѣ в прѣдѣлѣжѣвалѣ родъ-тѣ мѣ, до гдѣ cѣ вѣнѣхъ Пѣнѣвѣци.

²⁾ При доѣнѣ Гръцкы вѣйcкаре ѹловнѣхъ cѣмѣиcтѣво-
Чѣc I. Книж. 5. 5

лѣмн-ти си братиѣ. Едно чудно сближение видимъ въ понятии-та и стремление-то Іоанновы съ Симеона. И единий-тъ и другий-тъ като сѣ възкачиху на прѣстола-тъ найнапрѣдъ сѣ погрыжиху да сградѣтъ и да възвысѣтъ динестическо-то си достоинство. Нѣ ако припомнимъ политически-ти обстоятелства, при кои-то Симеонъ и Іоаннъ поченуху да дѣйствуватъ, то видимъ, че Іоаннъ бѣ много по мѣчено да сѣ управи стъ единъ страна съ Грьци и Кръстоносци, а отъ другъ съ Папѣ-тъ Иннокентий III, кей-то бѣше дѣшата на религиозно-то и на политическо-то стремление на онѣа вѣрѣма. Кратко-то нѣ дѣйтелно-то царѣване Іоанново прѣдстава едно възкашно прѣсѣяние на младн-ти сили на възрѣдѣниѣ-тъ Българиѣ при вторѣ тѣ династии, и едно вътрѣшно стремление за да утвърди самостоятелность-тъ, кои-то сѣ изрѣжаваше спорѣдъ понятие-то на онѣа вѣрѣма въ дѣхвно-религиознѣ-тъ самостоятелность, като залогъ за политическѣ-тъ сили на дрѣжавѣ-тъ. Не смѣ намѣрены да сѣдѣмъ за постыинни-ти военни успѣхы Іоаннови, кои-то сѣ изрѣжены дѣста на дѣлго въ Исторіѣ-тъ на Бѣгелъ¹⁾; а искамъ да видимъ какво значеніе в ималъ той като политикъ, и нигдѣ това значеніе не сѣ е посочило толкось ясно, колко-то въ сближение-то негово съ Римскій-тъ прѣстола. Това сближение, на кое-то Западна-та црква сѣ спира, като на найсилно-то доказателство за дѣхвно-то нейно прѣзѣладане надъ Българиѣ, не в имало никакво вѣнѣние, не в могло нѣти да

то Ісѣново и зарѣбиху женѣ мѣ. Това повѣди Ісѣвы да сключи миръ и да даде въ залогъ по малкый-тъ си братъ, кого-то Русскы-ты лѣтописци наричѣтъ: В а л ѣ а н з.

¹⁾ Geschichte der Bulgaren in Mösien Halle 1797. pag. 398-460.

подкопав православие-то въ тѣхъ странѣхъ, ништи да нѣмѣни въ-трѣшнии-ти дръжавни уредби. Не сѣ распространяваны тѣка за той-зи въпросъ, кой-то нѣдожухмы по на дълго въ прѣдиздащъ-тѣ Книжкѣ.¹⁾ цѣ повторимъ само че това обстоятелство въ църковно-политическѣ-тѣ исторіи на Българіи не е начало онова вливаніе на народъ-тѣ и на вѣръ-тѣ нѣ, ко-е-то нѣ придава западна-та църква.

Илаахъ и зеленъ ѹмръ Іоаннъ безъ да даде на нѣво-въз-родинъ-тѣ дръжавѣ едно ико основаніе. Смръть-та Іоаннѣва като и смръть-та Врѹмова и Симеонѣва, спрѣваждала сѣ е, както приказваѣтъ съвременници-ты съ тайственни прѣдвѣща-ния и съ съ свѣрхестественни явленія. При солѹнскѣ-тѣ осади, кога Іоаннъ почиваахъ въ чадъръ-тѣ си явилъ нѣ сѣ на сѣнь кон-никъ на чрвѣнъ конь и го пронизалъ съ копие-то си. То е билъ съ. Великомѹченикъ Димитрій, казваѣтъ грѣцкы-ти лѣтѣписи, кой-то възпрѣлахъ побѣдоносни-ти дръжини Іоаннови подъ сами-ти стѣни на градъ-тѣ, гдѣ-то почиваѣтъ нечлѣвни-ти мѣщи нѣгови.²⁾

¹⁾ Вижъ ѹни въ царѹваніе-то на Іоанна І. Ісѣны. кн. II.

²⁾ Іоанна найдохъ въ чадъръ-тѣ пронизанъ на нѣколко мѣста. Манастръ единъ отъ Іоаннови-ти воєводи чюахъ, каз-ваѣтъ, гласъ, кой-то викаахъ „ахъ съмъ ѹбѣоцъ-тѣ.“ Той-зи таниственъ гласъ бѣ прѣписанъ съ. Димитрію, а Манастръ, сѣ осадѣ-тѣ и сѣ ѹдалъ въ Тръново. (Асѹр. с. 13. Du Cande Hist. de Const. p. 21.)

Троанз и Ангелица.

ПРИКАЗЪКА

П р и к а з в а н а о т С в ѣ т л и в ѣ т ѣ З о р-
н и ц ѣ н а л ѣ с н ы й - а т ѣ л ѣ с е ц ѣ .

Сочиниш П. ВЕЛЬТМАНЪ

ПРЕБЕЛЪ

С. ИЗБОРСКИ.

(Вижь Вниж. 2, страница 65.)

Правѣ , - отговарѣ Пѣстѣхъ и Вхрмилецѣ ,
Нема тѣхъ момѣ-тѣ , майка ти царица
Што избрѣ и рече , нарече за Тѣбе !
-- Нема Николѣхъ — съ въздѣхъ Кнѣзъ продѣла .
— Какѣхъ Николѣхъ ? отговори Радѣхъ .
Бѣхъ ! ѹжѣ пакѣ непѣмнишь , Пѣстѣне-Вхрмилече ,
Ты беднаѣхъ на мѣне не ли съ похвѣли
И Бога прослави и мене обрѣдѣла ,
Чи Богѣ ти прѣводнаѣхъ благодѣть и милость -
Дѣщерѣхъ кѣтъ Ангѣлѣхъ бѣ обрѣдѣхъ неспѣсѣхъ ,
Хѣбѣвѣхъ и личнѣ момѣ Николѣхъ ?

— Ахъ! Внаже непомниѣ, отговори Радѣнъ
Сасъ гласъ растрепѣранъ, стрѣснатъ и уплашенъ
— А помнишь Кърмначе, отколѣ не бѣше:
Нѣй беднаѣхъ сасъ тебе на ловъ съ канѣхмы,
Катнахмы, трагнахмы да идимъ въ полѣ-то.
Тогасъ нѣй съ двамъ притекохмы скоро
Въ твой-то рѣбно дворѣе за тѣурскѣй-атъ соколъ;
Помнишь? нѣхъ презорецъ на выскжъ кѣштъ
Мома ны погѣдна и сладко катъ ангелъ:
“Лѣбѣрѣ би пѣть рече!”, кой ли в той? пепытахъ?
Нѣхъ вѣхъ тогасъ малѣкъ, ты съ не боѣши
Сасъ бащинъ гордость да ми отговоришь:
Тѣѣ в мой-та радость, дщерицъ отъ сѣрдце,
Бдничка на майкѣ, мѣѣ Николѣ!
Най близо на сѣрдце, най мило на мене
Токо тебе ѣмамъ: Тѣбе ѣѣцъ и Ницѣ.

— Боже! вѣкна Радѣнъ, зашто ма наказвашъ!
Господаръ великѣй, што правишь сасъ мене!
Ты мене до нынѣ, твой-тъ старъ Кърмналецъ
На бащѣ на мѣсто ѣмаши — държеши
Минаваши ма съ радость, прегѣрташи съ милость,
Дѣлаваши ми почетъ, слѣшаша ма всѣкакѣ,
А сега ты вѣгашъ отъ мой-ты совѣты
И на мѣѣ старость ищешь да направишь
Охъ! да да ма залѣешь за да съ лѣдосбамъ:
Кѣто си прѣстѣпвашъ родитѣльскѣ болѣжъ,
Като непослушашъ што ти зарѣчала
Найкати царица, ты си днесъ намыслила
Мене да намѣсишь въ тѣѣ тежкѣ прѣбѣлаж!

— Радѹнѹ, дѹшо, Радѹнѹ, ште ти кажѹ дѹмѹ :
Ты си былѹ до нынѣ на мене кѹрмилецѹ ,
Стани и бѣди ми вѣштѹ мой отѹ нынѣ,
По рѣкѹ по сѣрдце на твой-тѹ прѣкраснѹ ,
Хѹбавѹ напѣтѹ мѹмѹ Николѹнѹ :
Ѳзз неѹ избѣрамѹ за мѹнѹ царнѹцѹ.

— Охѹ, ты што примѣлѹи ! сѹ плачѹ изѹвика Радѹнѹ.

— Тѹко вдѹнѹ пѣтѹ ѹ бѣдаѹхѹ азѹ вѹ лицѹ-тѹ ;

И неѹ азѹ беке и нейнѹ-тѹ хѹбѹсть

Не ште ѹ забравѹ до грѹбѹ до гдѣ дышѹ !

Штѹшь ли ты на мѹне добро да ми сторнѹшь ?

Дай ми Николѹнѹ, твой-тѹ хѹбавицѹ ,

Или ште остана Бргѹнѹ да свѣтѹвамѹ,

На вѣкѹ да вѣкѹвамѹ все да сѣракѹвамѹ.

И тѣѹ да мѹ стѣгне и да сѹ испѣланѹ

Што рѣче на мене майка ми царнѹца :

Да изѣхѹне сѹ мене нашѹ-атѹ родѹ и корѹнѹ !

— Богѹ да ти ѹ на помощѹ, Великѹ Господарѹ !

Надѹ твоѹнѹ-тѹ болѹнѹ нѣка да сѹ свѣде

По живѹ по здравѹ, и болѹнѹ-тѹ Божѹнѹ !

— Бега самѹ честѣтѹ азѹ сѹ мѹнѹ Николѹнѹ, —

Отѹ радѹсть изѹвика Кнѣзѹ-тѹ и прѣгѣрни

Старѣцѹ-атѹ Радѹна Пѣстѹна Вѣрмѹнца.

— Не ште ѹ сѹ пѣкажѹнѹ кѹтѹ царѹ по царски

Ѳ мѹмакѹ и мѹмски, юнакѹ и юнашкинѹ;

Пакѹ нейно-тѹ сѣрдце нека изѣрѣчѹ днѣсь

Чѹи все ѹ за мене отѹ неѹнѹ гѹтѹбо. —

И скѣкѹна на скоро, вѣзѣсѣдна на конѹ-атѹ

Всѣ-ти-господари отъ всѣ-ты градица,
Страны и державы. на честитѣ радость
Весело запѣха пѣсны величавы.
Пѣха припѣваха Князѣ-тѣ Иоймира,
Любовно и дружно съ Ницѣ Господицѣ.
Въ дѣрзѣ-атѣ на народѣ-тѣ да адатѣ сложихѣ.
Питіе и астые вѣромѣ съ заварѣ.
Вино и ракіа кипѣше течеше
Какбо-то отъ Изворѣ. Радость и веселье!
Обрадани гости выкаха: на здравье!
Здравница ти Князо и тебе Княгиньѣ!
Да ви дава Господѣ спорѣ и пѣанѣ кѣшѣ,
Сѣсѣ жнботѣ и здравье, сѣсѣ добро имѣнье,
Сѣсѣ голамѣ слабѣ домѣ да задомиѣ.
И да съ плодите на много години!

Подирѣ мало время другѣ новѣ радость.
Богѣ на Иоймира даде дари сына;
Той го зѣ на рѣцѣ и Троянѣ нарече.
Но тазѣ ноба радость не бѣше на дѣло
Отъ нежѣ паднаха на мысль на грыжѣ;
Чи шо бѣше за чудо, бѣло да ѣ дете-то.
Бѣло-бѣленичко по бѣло да кажиѣ
Отъ ситѣзѣ и отъ кѣрпѣ въ лице крѣзь ни капкѣ?
На добро не ѣ то! — Иоймирѣ си мысли,
И забчасѣ провѣди за всякакви хора.
Отъ всѣкадѣ свѣка врачѣе и врачкѣ
Да царѣтѣ, да бѣятѣ, да лечѣтѣ дѣте-те.

(Слѣдѣва)

СЪВРЕМЕННА ЛѢТОПИСЬ.

Мы поченѣхъмы нашн-ти Книжницн съ теплотѣ-тѣ, безъ да ни мине прѣзъ ѹмъ-тѣ че скоро ще вѣдемъ прѣбдѣны да съ плачемъ отъ стѣдѣ-тѣ. И кой не съ плаче отъ него тѣмъ змѣ? Сръщншь ли съ съ нѣкого нѣма дръгъ разгсгоръ освѣнь мразъ, стѣдѣ, снѣгъ; змѣшь ли вѣстникъ въ рѣцѣ-ти, писмо ли прнбмѣшь, нѣма дръго освѣнь кого застнгнала вѣм-лица-тѣ, кой гдѣ замръзналъ, келко кѣщн съ съ стрѣшнѣи ко-го нзѣмѣи вѣщн-тѣ. Внѣи съ нѣма дръга съвременна новнна по ннтересна отъ тѣмъ. Нѣ мы нѣмѣмъ намѣреннѣ да внас-мѣ въ лѣтопись-тѣ вѣно по вѣно вснчкы-ти бѣдн, съ кон-то съ пѣзнѣтѣ вѣстннн-тѣ, доста в да забѣлѣжнмъ че въ Царнградѣ такѣмъ лютѣ змѣ не в ставѣла казѣжтѣ отъ 1849 гѣд., отъ вѣднѣ мѣсѣцъ насѣмъ снѣгъ-тѣ прѣвѣлѣва, тско-речн, всѣкый денъ, н догдѣ вѣднѣ съ стопн дръгый навѣлюва отгорѣ мѣ, а царнградскы-тѣ кѣщн, нли да речѣмъ по дсбрѣ кафесн, кон-то не съ наѣченн, кѣто царнградскы-тѣ хѣмѣлн, да вѣдѣжтѣ тѣгостъ, кѣбѣжтѣ отъ двѣ трн пѣднн снѣгъ; вѣтръ-тѣ смѣчн вѣскѣдно прѣзъ стѣнн-тѣ нмъ, а вѣгнѣща-тѣ съ прѣдѣжтѣ на драмъ — вѣто тѣи н лѣта змѣ, кон-то ще съ забѣлѣжн пѣмеждѣ лѣтн-тѣ змѣи, а метѣорѣлѣгѣческы-тѣ лѣтопнсн съ забѣлѣжнѣи тѣкѣы змѣи ннѣго пѣвече, нежелѣи

горѣщи лѣта, причина-та е мина; горѣщо лѣто не сѣ прѣкаро-
ва тѣлесъ мѣчно, колко-то люта зима и бредз-тъ отъ люта
зима в по голѣмъ за тебѣ и по скоро сѣ връзва въ память-
та. Ето кои години сѣ забѣлѣжени съ люта зима:

402	1004	1209*	1302	1408	1507	1602*	1702	1800
462	1044	1216	1305	1420	1013	1608	1709	1809
545	1067	1234	1316	1423	1522	1615	1716	1812
763	1124	1236	1323	1432*	1544	1621*	1726	1826*
800	1133	1264	1334	1433*	1548	1624	1729	1829*
822	1179	1272	1339	1438	1554	1632	1731	
829		1281	1344	1460	1556*	1638	1740	
860		1292	1354	1468	1568	1647	1744	
874			1358	1470	1570*	1655*	1754*	
891			1361	1473	1576	1657*	1767	
991			1364	1480	1579	1662*	1771	
			1392	1493	1586	1666	1776	
			1399*		1593*	1670	1784*	
						1676	1788	
						1683*	1790	
						1691	1799	
						1695		
						1697		
						1699		

Оныи години кои-то сѣ забѣлѣжени съ звѣздица, показ-
ваѣтъ че зима-та сѣ в прѣхвърляла и на другъ-тъ години
педиръ тѣхъ.

ПОЛИТИЧЕСКИИ ДНЕВНИКЪ.

Цариградскы-ты вѣстници, какъ-то рекохъмы по горѣ сѣ
пазны съ происшестви отъ стѣдъ-тъ и люта-тъ зима, а
европейскы-ты вѣстници сѣ пазняѣтъ съ гнѣсно-то парижско
злодѣйство, за кое-то споменъхъмы въ нашии-тъ общии днев-

нико въ втора-та Внижница. а политика-та в стрити-та на-
задъ, нъ ако бы имало нѣщо интересно не бы съ забравило
отъ вѣстници-ти; пѹнтове-ты на парижскій-тъ трактатъ
единъ по единъ съ поченали да съ испазнаватъ; въ прѣдъ-
идѹщъ-тъ Внижкъ споменѹхмы за устройство-то на грани-
цъ-тъ помеждѹ Бессарабїѣ и Молдавїѣ, че съ в подписахъ
на конференци-ти въ Парижъ. Сега чакатъ да съ сверятъ
пакъ конференци и да прѣгаждатъ дѣла-та на междунаро-
д-ни-ти комисии, кон-то вѣхъ отредени една за да спрѣ-
дѣли границъ-тъ помеждѹ Россїѣ и Турциѣ въ Понѣ-тъ,
друга за да нѣдри нѹжди-ти на Приднѣвскы-ти княжества
и желаниѣ-то на народъ-тъ да кон-то вѣхъ свиканы Диваны-
ты въ Блшко и въ Молдавїѣ съ царскій фирманъ; а сега
като извършнѹхъ диваны-ты дѣла-то зако-то вѣхъ събрали,
съ царскій фирманъ съ распѹстнѹхъ; друга една комисии
вѣ отредена да устрой свободно-то пѹване по Днѣв-тъ и
ти извършила дѣло-то си и ще го прѣдстави на парижскы-ты
конференци, кон-то споредъ какво-то показватъ нѣкои вѣ-
стници, че съ сверятъ въ Парижъ въ Февруари. Англо-Кы-
тайско-то несогласїе отъ день на день придобива по голѣмъ
интересъ въ Европъ-тъ и заема мѣсто наредъ съ междунаро-
д-ни-ти въпроси. Отъ разни депешы види съ че Англия-та съ в
приготвила вече да нападне на Кантонъ, а може до сега и
да в привзетъ отъ европейскы-ти сили. Той-зи градъ в най
голѣмый-тъ троговскій градъ въ Кынъ. Нахожда съ 720
часове далечъ отъ столицъ-тъ. Той съществѹва споредъ кы-
тайскы-ти книги повече отъ 4,000 години; Има 1,560,000
житѣли и в раздѣленъ на два градища, татарско-то градище
и кынезско-то градище. Рѣка-та, кон-то тече прѣзъ Кантонъ
в покрита съ 100 хиляди кораби, кон-то правятъ единъ

цѣлѣ градѣ и имѣтъ до 300 хилѣди жителѣ. Въ Кантонѣ
всѣхъ тѣхъ повече отъ 600 улицъ; ношѣ улицы-ти сѣмъ затѣ-
ряхъ сѣмъ братѣмъ. Всѣхъ жителей кой-то нѣлажа прѣзъ ношѣ-
тѣмъ должѣнъ вѣ да носи сѣмъ себѣ сѣмъ фенѣрь сѣмъ има-то сѣмъ и всѣхъ-
хъ пѣтъ кога отъ едѣнѣхъ улицѣмъ цѣмъ заминѣ въ другѣмъ запи-
сѣхъ тѣхъ мѣмъ има-то въ тефтерѣ.

Отъ тѣхъ общѣнъ вѣспросѣи кон-то прѣдѣставляхъ тѣхъ сѣмъ
малѣко интересѣ прѣминѣвалѣмъ кѣмъ частѣхъ-тѣхъ политѣхъ, въ
кой-то надѣвалѣмъ да найдѣмъ нѣхъ по любопытнѣ: ъ насѣ о-
сѣхъ нѣхъ конѣ и другѣмъ измѣненѣмъ въ личнѣстѣ-та на вѣтрѣш-
нѣ-то управленѣмъ нѣмъ нишѣ по нѣмъ въ политѣхъ-тѣхъ. Всѣхъ-
хъ-тѣхъ францѣзѣхъ вѣхъстѣнѣхъ кѣмъ извѣстѣхъ смѣрѣ-та на вѣ-
лихъ-тѣхъ вѣзѣрь Решѣдѣхъ Пашѣмъ признахъ тѣхъ голѣмѣ-ти заслѣ-
гѣмъ и вѣсокѣ-ти дѣстѣнѣствѣ нѣхъсѣмъ. Кѣмъ прѣвѣобразѣватѣль,
кѣмъ дипломѣтѣхъ, кѣмъ дѣрѣжѣбѣнѣхъ чѣмъхъ, кѣмъ газѣта Pays,
Решѣдѣхъ Пашѣмъ вѣмъ сторѣмъ голѣмѣмъ услѣгѣмъ на земѣхъ-тѣхъ сѣмъ, и
той вѣмъ былѣмъ едѣнѣхъ отъ нѣхъ прѣмѣчѣатѣлѣнѣ-ти чѣмъхъ на вѣрѣ-
мѣ-то сѣмъ. Ангѣлѣйскѣ-тѣхъ вѣхъстѣнѣхъ повече разсѣждахъ тѣхъ кѣмъ
мѣгѣхъ тѣхъ да бѣдѣхъ тѣхъ послѣдѣствѣ-тѣхъ отъ смѣрѣ-тѣхъ мѣмъ, нѣхъ
за дѣмъ-та, кѣмъ-то вѣмъ вѣмъхъшилѣмъ той въ жѣмъотѣ-тѣхъ сѣмъ. Портѣ-
та загѣмъ едѣнѣхъ дѣстѣнѣхъ. Сѣмъхъстѣнѣхъ Фѣтѣмъ-Пѣхъметѣхъ Пашѣмъ,
шѣмъ на Оѣмътанѣ-тѣхъ, начѣлѣнѣхъ на Тѣмъхъанѣ-тѣхъ, чѣмърѣ на вѣ-
торѣмъ тѣмъ въ Фѣмъндѣмъ на 58 годѣ. Такѣмъ чѣмъхъ сѣмъ рѣдѣхъ
на вѣмъдѣмъ а дѣмъсѣмъ едѣмъ порѣдѣхъ.

Въ Францѣйскѣмъ Имперѣторѣ-тѣхъ самѣмъ личнѣмъ откѣмъ сѣмъ
то на Сенѣтѣ-тѣхъ и на законѣдатѣлѣнѣ-то тѣмъ; и спорѣдѣмъ сѣмъ-
чѣмъ-тѣхъ кой-то вѣмъ прѣмътѣхъ въ прѣдѣстѣвѣтѣлѣнѣ-ти дѣрѣжѣмъ говѣри
слово, въ кѣмъ-то прѣдѣстѣмъ на тѣмъ сѣмъ сѣмъ въ кѣмъ поло-
женѣмъ сѣмъ нахѣжѣхъ тѣмъ-та, цѣмъ вѣмъхъшилѣмъ правѣтѣлѣствѣ-то
вѣмъ сѣмъ сѣмъ-тѣхъ, и цѣмъ има да вѣмъхъшѣмъ за напѣрѣмъ, и кѣмъхъ

политикѣ шѣ слѣдова: Часте, каже Императоръ-тъ мыслящъ сѣ че за да може чловѣкъ да управлѣва Францїѣ-тъ должнъ е непрѣстанно да дава на общественїи-тъ дѣхъ като хранѣ нѣ-кон голѣми театрални зрѣлища. Въз мыслящъ, на протѣвъ, че е доста да иска чловѣкъ да прави добро, колко-то може, за да добыве довѣреніе въ странѣ-тъ. И така дѣйствието на Правителство-то сѣ е ограничавало само съ вършане на всичко, що е било най полезно споредъ обстоятелства-та. Подиръ това въ слово-то си Императоръ-тъ нѣлага всичко, що е извършило правителство-то за земледѣлане-то, за трѣговане-тъ, за сѣр-зованіе-то, за военнѣ-то и гражданско-то устройство. Отъ това слово виждамы че ланѣ откритианъ сѣ въ Францїѣ желѣзни пѣтища на 300 сахати, и сѣ утвърдени още на 450 сахати, още видимъ че доходы-ты на дрьжавѣ-тъ сѣ умножили на 30 мил. фр.

За вѣжашнѣ-тъ политикѣ Императоръ-тъ казва въ слово-то: Отношениѣ-та на Францїѣ-тъ дрьжавѣ съ чужестранни-ти дѣржаве никогы не сѣ были по добри отъ какво-то сѣ сега. Вѣтхы-ты наши съсѣдници оставѣтъ вѣрни на чюство-то, кое-то сѣ роди отъ едиѣ общѣ причинѣ, и ни показѣтъ сѣщо-то довѣреніе, а новы-ты съ свое-то дѣбро-обхуждане, съ свое-то благородно содѣйствіе во вѣнчкы-ти вложни въпроси, побуждѣтъ ны да сѣ кажемъ че смы сѣ бианъ съ тѣхъ. Въз можнѣхъ да сѣ утѣрѣмъ толкосъ въ Осборнѣ, колко-то и въ Штѣтгардѣ, че желаніе-то ми е да сѣ опазѣтъ вѣтхы-ты сѣюзи и да сѣ утѣрѣмъ новы, раздѣла сѣ отъ главн-ти на дѣѣ-ти голѣми дрьжави.

Ако сѣ е оцѣнила политика-та наши, какъ-то заслѣжиба, то е, защо-то смы сѣ пазили да сѣ смѣсамы сѣбѣ въ отныѣ въпроси кон-то ны интересѣтъ правѣ или като едиѣ

нациѣжъ , или като една голѣма европейскѣ дрьжавѣжъ .

Ако ли пакъ отъ дръгѣ странѣ азъ приехъ участие въ Невшателскый-тъ въпросъ , то защо-то самы-тъ царь Прускый поиска мов-то съдѣйствиѣ , и азъ бѣхъ честитъ , въ той-зи случай , гдѣ-то можехъ да содѣйствовамъ да сѣ разрѣши едно разногласиѣ , кое-то бы могло да бѣде страшно за спокойствиѣ-то на Европѣ-тъ .

Колко-то за Внажества-та (приндѣнавскы) чюдилъ сѣ сѣ мнозина за несогласиѣ-то съ нѣкои си отъ наши ти сюзници; нъ Франциѣ , въ своѣ-тъ чистосердечнѣ политикѣ бѣжкогы в закрылааа да колко-то и дозволявайтъ трактаты-ты , желаниѣ-то на народи-ти , кои-то сѣ безрѣшли кѣмъ нѣмъ возри-ти си .

Конференци-ти обаче , кои-то ще сѣ съберѣтъ въ Парижъ , ще видимъ , че ще докарайтъ съгласиѣ , съ кое-то ще сѣ отстранѣйтъ трѣдности-ти , кои-то сѣ неразрѣши кога минѣния-та не сѣ сходяйтъ .

Такво е , Господари , наше то положѣние . Възъ быхъ сърьшиаъ чѣка слово-то си , нъ не могъ да не споменѣ и за преступно-то посягательство , кое-то сѣ случи прѣзъ дни-ти . Благодарѣжъ Небе-то за ивно-то заступленѣ , съ кое-то закрыли Императрицѣ-тъ и мене , и жално ми е , че правѣйтъ толкось жрътви , за да посегнайтъ върѣзъ животъ-тъ на едного .

Нъ тыѣ заговори поучавайтъ ни много полѣзни нѣща :

Прьво : показвайтъ , че сныѣ кои-то прибѣгѣтъ на убийство , открывайтъ съ тыѣ стѣпани срѣдства и слабость-тъ си и безснаниѣ-то си . и второ , че никогы едно убийство , ако и да сѣ удаде , не е послужило за ползѣ на тыѣ , кои-то сѣ воорѣжили рѣжкѣ-тъ на убийци-ти . Нити партни-та , кѣи-то порази Кесари , нити снѣи , кѣи то псвали Генриха IV не извабкохъ

показ отъ убийство-то си. Богъ допуща по никогы ...
та на праведника, нѣ никогы не допуща да тръжествава зло-
дѣяние-то.

И ТАКА ТЫМ ПОСАГАТЕЛСТВА НЕ СМЪЩАЕЖТЪ НИТИ МОИЖ-ТЪ БЕЗОПАСНОСТЬ ВЪ НАСТЫЩЕИХЪ НИТИ МОИЖ-ТЪ ВЪРЪЖЪ ВЪ БУДУЩЕИХЪ. ЯКО СЪМЪ ЖИВЪ АЗЪ И ИМПЕРИИ-ТА ВЪ ЖИВА СЪ МЕНЕ, АКО БЫХЪ АЗЪ УМРЪЛЪ, ИМПЕРИИ-ТА БЫ ОКРЪПНЛА ОЩЕ ПОБЕЧЕ ПРЪЗЪ СМЪРТЬ-ТЪ МН, ЗАЩО-ТО ГНѢВЪ-ТЪ НА НАРОДЪ-ТЪ И НА АРМИИЖ-ТЪ ЩЕ БЪДЕ НОВА ПОДПОРА ЗА ТРОНЪ-ТЪ НА СЫНА МН.

И ТАКА ДА РАСКРИЕМЪ БЪДУЩЕ-ТО СЪ ДСВѢРНЕ, ДА ЗАЛЪГ-
НЕМЪ, БЕЗЪ ДА СЪ БЪСПОКОИМЪ, НА НАШИ-ТИ КАТАДНЕВНИ РАБОТИ
ЗА БЛАГО-ТО И ГОЛѢМИНА-ТА НА СТРАНЖ-ТА НИ.

БОГЪ ДА ЗАКРЫЛА ФРАНЦИЮ. ”

Прѣстѣпно-то промѣстѣнѣ за коѣ-то споменѣва Императоръ-тѣ обѣзва общо-то вниманіѣ въ Европѣ; въ Парижѣ гдѣ-тѣ кой-то ѣ отреденѣ за да издирѣ това дѣло дѣйствиѣ. въ тайно, и вѣнчѣ що обнародовѣтѣ вѣстнищѣ-тѣ основава са само на едни догадки, за това и мѣ не гѣ повтарѣмѣ въ нашѣ-тѣ лѣтописѣ, до гдѣ не са подтвърдѣтѣ исторически.

Това гнѣсно происшествіе послѣдило в Французскій-тѣ Императоръ да приеме мѣри да управленіе-то. Въ едно посланіе до Сенатъ-тѣ Императоръ-тѣ назначавъ управителя на Питропий и Императрица-та съ назначавъ управителя на Царство-то, ако бы да съ джара да стѣпи сыне мѣ прѣдъ да дойде въ съвършеннолѣтіе.

Въ Англіи таж мѣра съ посрѣщаніи благоприятно. И
нота-та, кѣмъ то бѣ подало французско-то Правительство на
Англіи, отъ кѣдѣ-то извѣхунъ послѣдній-тѣ загсворъ, за
да приеме мѣри да не бы да съ посетрѣйтѣ таньвы случан,
възвѣди голѣмы прѣнни и въ вѣстници-ти и въ Парламентъ-тѣ

Кей-то са откри на 4 февр. н. ст., нз съ вышегласне привхъ са нѣкои измѣненни въ законн-ти за бѣженци-ти кей-то са нахуждѣтъ въ Англіѣ. И прѣди да са приемѣтъ тыи измѣненни Парламентъ-тъ Англійскы рѣши да изыви благодарность на войскѣ-тъ, кей-то са ене въ Индіѣ, и кей-то въ послѣднн-ти времена имала в и нѣкои успѣхы срѣщѣ възмѣтителн-ти, нз още не наближава да ги усмири съвѣмъ.

Индійско-то възстанне все още поглаща всеобщо-то вниманне въ Англіѣ.

Дѣла-та въ Индіѣ още са нахуждѣтъ въ лоще положенне ако даже и подирь успѣхъ-тъ на Генерала Водипа Каммиселъ, и това възпокон много общественно-то мнѣнне. Възмѣтителн-ти, като прѣсѣкли съвѣщенне-то на пощѣ-тъ и на телеграфы-ты заловили и пѣтица-та въ лѣдско-то царство.

Това възстанне казвѣтъ Индійскы-ти бѣстннци в много по важно, нежели какъ-то отъ начало мисляхъ, ако сѣдимъ отъ малчютинн-ти кей-то посрѣщнахъ военачалници-ти.

Англичане-ти не са борѣтъ само съ страшни непрнѣтели, канмѣтъ-тъ люто брѣсне Европейци-ти. Мнозина падѣтъ отъ разни болѣсти а най паче отъ снпаницѣ (шаркѣ) най напеконъ и холера-та извѣхна въ войскѣ-тъ.

Междѣ тѣмъ въ Лондрѣ са в заченжала дрѣга всйна, Индійска-та компаниѣ борн са съ Правителство-то за да удържи привилегии-ти си. Въ Лондрѣ ставѣтъ часто събранни на акционеры-ты за да са съгласавѣтъ да забранѣтъ право-то на компаниѣ-тъ противъ Правителство-то, кей-то има намѣренне да усвои власть-тъ върѣзъ Индіѣ.

Въ Даниѣ Царь-тъ откри горнѣ-тъ палатѣ на $\frac{1}{11}$ Іаннуарни; и въ слово-то изыви сожалѣнне чѣ княжества-та Голцинии и Лѣбенбуръ прнели враждебно положенне противъ Пра-

вителиство-то, и прибави още че Данин-та направила устъпки, до крако-то и дозволила уложение-то. Това царско слово подава малко надежди за да се устрои скоро той-зи въпросъ, въ кой-то приеми участие Австрия и Пруссия.

Въ послѣдни-ти времена пакъ се е възбудила надежда че ще се устрани разногласие-то между западни-ти държави и Неаполитанско-то Кралевство. Мислятъ да е повла Австрия-та посредничество за да устрои това дѣло.

Въ Англия се събиратъ мнозина отъ роднини-ти на Прускій-тъ царь и на Английскъ-тъ кралева, за да присѣтсвуютъ при бракосъчетание-то на Прускій-тъ Принцъ, братанецъ на Царь-тъ, и подиръ него наследникъ на царство-то, съ Английскъ-тъ принцесъ дъщеря на краля Виктория.

Русскы-ты вѣстници извѣстятъ че Шамилъ предводителъ-тъ на Черкеси-ти подиръ разни сражения принуденъ да отстъпи и всичка-та Гелія Чича покорилъ се на Россіи-тъ.

Съ Императорскій указъ коммерческа-та канцеларія при Русско-то посолство въ Цариградъ се закрыва, а на нейно мѣсто ще се устрои Генерално Консулатство, на кое-то се взема и сѣдебна-та частъ помежду Русскы и чужестранни поданици, кои-то тръгватъ въ Цариградъ споредъ какъ-то е било и при Канцеларіи-тъ.

ТЪРГОВОВЫИ ДНЕВНИКЪ

Търговыми-та вѣстки се повече, та и не бы была търговыи, ако не се плаче, ако се заблагодаря съ настояще-то положение; видне ли се цѣна-та на стоки-ти, кога касса-та на търговецъ-тъ е пълна, той се повече че нѣма работя, спадне

ли цѣна-та нмъ, кога магази-ти мѹ сѹ пазни сѹ стокѹ, тоѹ сѹ плаче че нѣма работѹ. Ако сѹ възвыси сконто-то (учетъ-тъ) тръговецъ-тъ сѹ плаче, че пари-ти рѣдки и скѹпи и не мѹгѹтъ да сѹ вършиѹтъ работи, спадне ли сконто-то, тоѹ пакъ сѹ плаче, че пари-ти спаднали и цѣни-ти на стоки-ти сѹ сѹ вдигнали, та не може да сѹ върши работа. Прѣди двѣ недѣли отъ всѣдѣ сѹ раздавахѹ жалби на финансови-тъ кризисъ; У-тихнѹ тоѹ-зи кризисъ, финансово-то положение сѹ управн - само на 6-февръ и въ Австриѹ-та сѹ тегаѹтъ отъ него, сконто-то спаднѹ, и спаднѹ въ нѣкон мѣста отъ 15 до 4 % , въ Америкѹ, и отъ 12 до 2 % , въ Гамбургъ и тръговни-та пакъ сѹ о-плаши и сѹ смаѹ; не знав, какъ да обясни това невъстественно спадане, ще ли бѹде на добро или на зло. Не знав да сѹ радваѹ ли, като спаднѹхѹ пари-ти, или да скрѹби че сѹ вдигѹтъ цѣни-ти на стоки-ти? Вто кон въпроси сѹ силѹтъ да раз-рѣшиѹтъ и вѣстници-ти и тръговци-ти. Улеснение-то коѹ-то низка-та лихѹба даѹ на тръговниѹ-тъ въобще и на спекула-ции-ти въ особеннѹсти почюдно ны в, казва единъ вѣстникъ. Не в ли за страхъ, че това олеснение ще побѹди спекуляци-ти и ще докара едно качюване на цѣни-ти искѹственно, коѹ-то скоро ще ны докара пакъ въ оноѹ положение, въ коѹ-то бѣх-мы прѣди пять мѣсѹца? За това мы сплаковамы това по-ложение, коѹ-то в пагѹбно и за интересъ-тъ на редовниѹ-тъ тръговниѹ и за интересъ-тъ на народн-ти.

Наистинѹ, трѣбѣ да сѹ страхѹваме отъ реакциѹ-тъ (противѹдѣйствиѹ), и ще остане намаменъ кой-то смѣта че се-гашна-та лихѹба на пари-ти ще сѹ продължи много. Такоѹ в мнѣние-то на оныѹ, кон-то добрѣ прѹмѣѹѹтъ работи-ти. Нужба-та лихѹба мислиѹтъ тѣ, прѹсѹждаѹ повече отъ причи-ни, че дѣла-та сѹ сѹ възпрѣли, а не отъ изобилие на пари-

ти, безводни-ты капиталы скоро ще са изгладят и които-то или лихва-та ще дойде пакъ въ естествено-то си равновѣсие, токо що почене тръговия-та и промышленность-та да са съзематъ.

Комиссии-та, кон-то е съзвана въ Цариградъ за да устрои финанси-ти повика са да прѣгледатъ финансовый-тъ проектъ, кой-то имъ изложихъ въ прѣдиздѣж-тъ нашъ Книжжъ. Въ сѣбрание-то нейно, кое-то станъ на 25 Январия въ министерство-то на финанси-ти, Гассиевъ паша обива на тръговци-ти и на банкири-ти, кон-то вѣхъ на лице че съ Облтанско нраде, тѣ са назначихъ членове на тѣхъ комисии; и имъ са прѣдложи да прѣгледатъ проектъ-тъ, и ако наидѣтъ нѣкво нѣмѣнени да прѣдставятъ мнѣнието си на Правительство-то, та ако е възможно да са приематъ.

На 31 Январия станъ првое-то сѣбрание на комисииж-тъ. Правительство-то имъ отреди Джезаври ханъ въ Цариградъ за да са събира тамъ и да върши работи-ти-си.

Прѣди единъ мѣсаци поивихъ са нови хартии записи на хазна-та съ лихва по 6%, тѣ излѣзохъ подъ разни названни: сехими-харими нови междидиета, из названнието имъ въ хазне табии (записи на хазна-тъ); токо що са поивихъ цѣна-та имъ поченала бѣ да спада по долъ стъ нарицателна-тъ цѣнъ, защото не проумѣвахъ дѣрѣ значение-то имъ, из министри-тъ на финанси-ти прѣбърза да прѣсне сумѣнието и да обисни, че тѣхъ записи ще са наплащатъ на срокъ-тъ съ металнически монети (съ златно междидие) и лихва-та имъ ще са плаща съ монети. Това обяснение удържало курсъ-тъ имъ.

Отъ бѣрене пишѣтъ, че едно сѣдружество мѣстно нае-

ло сѣ е да устрои параходство по рѣкѣ Мареца. Малѣи-ты; параходы на това сѣдрѣжество не ще носѣтъ дръгѣ тяжестъ освѣтъ машинѣ-тѣ и вѣганца, како-то нѣмъ сѣ потрѣбни. А само ще влѣчѣтъ плоскѣ кораби, кон-то ще имѣтъ ново устройство и ще влѣдѣтъ дѣзвѣки да ги не заана вода-та, кога има вѣтѣръ, тѣе кораби ще подхемѣтъ отъ 500 до 700 кила.

Нѣ най напредѣтъ трѣбѣ да сѣ разбѣлѣтъ вентере-ти на воденици-ти, що сѣ устроени по рѣкѣ-тѣ, и тогы надѣлѣтъ сѣ ще сѣ умножи вода-та въ рѣкѣ-тѣ. — Сѣдрѣжество-то може да има дѣзѣръ придобѣтокъ ако мѣ сѣ удаде да отстрани прѣпатствѣе-то, кое-то сѣрѣща сѣ въ Юни, Августъ, сѣ дѣри и въ Септември отъ малководне, кое-то по нѣкъсѣ дръжи и прѣзъ всѣкѣ-тѣ осень, и само кога почене да тѣе снѣгѣ-тѣ вода-та е висока.

Вардинскій Вицеконсулъ въ Брѣсѣ Г. Теранѣ обнародова всѣкѣ години по единъ статистическѣй грѣдѣ за копринѣ-тѣ, кон-то тамъ излаза, и за прѣданици-ти, кон-то сѣ нахѣждѣтъ въ провинциѣ-тѣ.

Ето що обнародова той въ единъ вѣстникъ:

Прѣданици и дѣятѣлность въ градѣ-тѣ и въ провинциѣ-тѣ Брѣсѣ:

връма-то на устройство-то	прѣданици	дѣлапы
отъ 1847 до 1855 год.	32	2063
— 1855 — 1856 —	22	614
— 1856 — 1857 —	24	1159
	всичко 78	5838

Тѣе 5838 дѣлапы, кон-то сѣ дѣйствиелни отъ 25 Ю-

ни до 31 Декември 1857 год. грѣбваше да искарайтъ 142425 оски копринѣ, изъ финансовый-тъ кризисъ понѣди побече-то правданици да смалѣтъ работѣ-тъ си и произведе-ние-то на означени-ти 78 правданици достигна до 88,000 оски.

Изнесено в отъ 20 Юни до 31 Декември :

Взприна точена съ паръ	88,000 оски	за гр.	52,400,000
" мѣстна	50,000 -	- -	12,800,000
Сѣмѣ копринено	4,500 -	- -	5,400,000
Пашкѣли	12,000 кыла	- -	2,400,000
- продѣпчени	14,000 оски	- -	560,000

Отъ най точни источники, кон-то ни вѣхѣ представили убѣдани смѣ са че Брѣсса дава подѣ усадби съ чръници до 100 хиллѣи деаюма. Яко земемъ за основание на нашиѣ-тъ смѣтъѣ, че вѣднѣ деаюмѣ усаденѣ съ чръници стига да да са отхраниѣтъ вѣби отъ 20 драма сѣмѣ, то ще получимъ 60 оски пашкѣли отъ деаюмѣ или 300,000 оски копринѣ отъ вѣнч-ко-то пространство.

Вѣрсе-тъ на монетѣ-тъ нѣмѣна са по нѣколко пѣти на день-тъ, изъ мы въ нашиѣ-тъ дневникѣ ще вѣлѣжимъ само предѣли-ти, помеждѣ кон-то в играли цѣна-та на монетѣ-тъ ; въ послѣднѣ-ти 15 дѣна цѣна-та на монетѣ-тъ в была :

НАИМЕНОВАНИЕ НА МОНЕТѢ-ТѢ	ЦѢНА-ТА НА КАЙМЕ	
	КАЙ БЫСОКА	КАЙ НИЗКА
Лира стерлинѣ (ангийска жѣлтица)	157-20	149
Лира Тѣрска (злат. междѣниѣ)	139-10	135
Жѣлтица 20-франкѣ —	123-20	121
Полу-Имперналѣ (русска жѣлтица)	125	119
Презица (маджарска жѣлтица)	74-20	69

СЪ ТОВА СЪРЪШАМЪ НАШНИЙ-ТЪ ТРЪГОВСКИЙ ДНЕВНИКЪ И
ПОЧЕНОБАМЪ НАШНИЙ-ТЪ

ВНИЖОВНИЙ ДНЕВНИКЪ

НЪ СЪ ЩО ДА ПОЧЕНОМЪ? СЪУДАЪ-ТЪ, КОЙ-ТО Е ЗАМОРЪЗНАЪ
ТРЪГОВНИЖ-ТЪ ВЪДИ СЪ НЕ Е ОСТАНАЛАЪ БЕЗЪ ВАНИЩЕ И НА ВНИЖ-
НИНЖ-ТЪ. ВЪ ДЪТЪ НЕДЪЛИ НЕ САМО НЕ СМЪ НАМАЛЪ ЧЕСТЬ ДА ВЪ-
ДИМЪ, НЪ НИТИ СМЪ ЧЮЛИ ДА Е ИЗЛЪЗЛА НЪГДЪ КНИЖКА НА БЪЛ-
ГАРСКИЙ-ТЪ ЯЗЫКЪ. НЪ ЗА ТОВА КАКЪ СЪБЪТЪ НАДЪЖДИ ИМА-
МЪ ЗА НАПРЪДЪ! КОАКО ОБЪЩАНИИ! БЪЛГАРСКА-ТА ВНИЖНИНА Е
ПРИГОТВЕНА ДА ИЗДАДЕ НЪКОИ КНИЖКИ, НЪ КАТО ИМА ГОЛЪВ-
ЛИ РАЗНОСКИ ЗА ИЗДАНИЕ-ТО НА ВНИЖИЦИ-ТИ, НЕ МОЖЕ ДА ПОЧЕ-
НЕ НИЩО, ДОГДЪ НЕ ВЪДИ ЩЕ ЛИ СЪ ПОКРЫЕЖЪТЪ РАЗНОСКИ-ТИ И
ЦАРИГРАДСКИЙ-ТЪ ВЪСТНИКЪ Е ИЗВЪСТНАЪ ЧЕ СКОРО ЩЕ СЪ ПЕЧА-
ТАТЪ ВСЕОБЩИ ИСТОРИИ ДЪТЪ ИЗЪ ВЪДНЪЖЪ, ЕДНА СОСТАВЕНА
ОТЪ Г. И. ГРЪБЕВА, И ДРЪГА ПРЪВЕДЕНА ОТЪ ФРАНЦУЗСКИЙ ЯЗЫКЪ
ОТЪ Г. ИШЕВА, ОЩЕ ОТЪ ИСТЫЙ-ТЪ ВЪСТНИКЪ НАУЧИЛИ СМЪ ЧЕ
ВЪ БЪЛГРАДЪ СЪ ПЕЧАТАТЪ ДЪТЪ БЪЛГАРСКИ КНИГИ, ЕДНА ПОДЪ
ЗАГЛАВНЕ ВЛАДИСЛАВЪ ВРАДЪ БОЛГАРСКИЙ, И ДРЪГА: ЖИВОТЪ СПАСИ-
ТЕЛИ НАШЕГО, ОЩЕ ЕДНА НОВИНА ДОЙДЕ НИ ОТЪ ОДЕССЪ, ЧЕ СЪ
ПЕЧАТА ТАМЪ ГЕОГРАФИИ ОБОДОВСКАГО, ЗА ВСНЪЖИ-ТИ ТЪИ КНИГИ
ЩЕ ПОГОВОРИМЪ ПО НАДАХЪ, КОГА СЪ НАПЕЧАТАТЪ.

КАТО НЪМАМЪ ДНЕСЪ ЩО ДА ПРЪДЛОЖИМЪ НА НАШНИ-ТИ ЧИ-
ТАТЕЛИ ЩЕ НИМЪ СЪ ПОМОЛИМЪ ДА БЪДАТЪ ТЪ ПОЩЕДРЫ И ДА
НИ ДАДАТЪ ВЪЗМОЖНОСТЪ ДА ПРИБАВИМЪ НОВЪ ЕДИНЪ ОТДЪЛЪ ВЪ
НАШНИ-ТИ КНИЖИЦИ: ЗА НАРОДНЪ-ТЪ КНИЖНИНЪ; А ТОВА НЕ
ЩЕ НИТИ ГОЛЪМЪ ТРЪДЪ, НИТИ ГОЛЪМО ЗНАНИЕ, КОЙ-ТО ЗНАЕ ДА
НИШЕ МОЖЕ ДА БЪДЕ ПОЛЪЗЕНЪ ВЪ ТОВА СЪИЩЕНИЕ, ДА ЗАПИСЪВА
САМО ВСИЧКО, ЩО Е ДОСТЕИНО ЗА ЗАПИСЪВАНЕ; ПРЪНЪ А ЗЪКИ, ПРЪНЪ

чтн, пословици, пѣсни, из да ги запишева така, какъ-то ги слышамъ, безъ да прибавя или да исправя нѣщо, що не мѣ са рече. Языкъ-тъ на народна-тъ книжнина ще бѣде богатъ материалъ и за грамматикъ и за словарь, а само-то съдържаніе ще бѣде много полезно за Исторіѣ-тъ на народный-тъ бытъ, на народни-ти прѣданиа и вѣрованіе. И така надѣемъ са скоро да ни дойдѣтъ на помощь всѣкий, кой-то знае да пише, за коѣ-то ще имъ бѣдемъ много благодарны и задолжены.

За всѣко нѣщо, коѣ-то са отнеса до книжици-ти, трѣбѣ да са пише до Настоятели-ти на Българскы-ти книжици Г. К. Мариновичи или Г. В. Салакчевичи въ Цариградъ на Балканъ.

Въ скоро врѣмѣ ще излѣзе отъ печатъ на тѣрскый языкъ Бетѹла-та и нова-та Исторія на отоманскъ-тъ имперіѣ, написана отъ пѹмеѣ Джевдетъ Ефенди, кой-то е Историсграфъ на Имперіѣ-тъ и членъ на Танзиматъ-тъ и на Озвѣтъ-тъ на Просвѣщеніе-то. Тамъ исторія ще съдрѣжа не издадени още извѣстия, кои-то са почерпнати отъ вѣрни источники, не ще упустимъ да прѣставимъ на наши-ти читатели извлѣченіе отъ тѣмъ интереснѣ книгъ, кои-то обхваща Османово-то колѣно отъ начало-то негово до наше-то врѣмѣ.

ОБЩИИ ДНЕВНИКЪ.

Отъ Английскый-тъ журналъ Athenaeum научили сме, че въ Іерусалимъ са о устроена книжевна община подъ прѣдсѣдательство на Английскый-тъ консулъ, и имала е вече много събрания, отъ кои-то второ-то было е много любопытно; вто претекла-тъ на това заседание :

Г. Ибраһимъ представилъ извѣщеніе о находѣ-
тѣванѣ по восточный-тъ вѣтъ на рѣкѣ Иорданѣ. Като из-
лѣзълъ изъ Дамаска заодно съ отца Портера достигли до
Оалакта а подирѣ влѣзли въ единъ странѣ вѣданическѣ уѣ-
ща съ базалтическѣ камъни, по междѣ кон-то вѣдани може да
стѣни камилла-та. Повече-то отъ тѣхъ камъни съ дѣзбани съ
изображеніи на животни и растенни, и съ покрѣти съ надписи
на неизвѣстенъ языкъ, бѣкви-ти приличѣтъ то на Гръцкѣ, то
на Еврейскѣ, иъ чѣтъ-ти ли съ отъ горѣ на долѣ или отъ
долѣ на горѣ, отъ дѣсно на лѣво, или отъ лѣво на дѣсно
трѣдно в да съ рѣши.

Подирѣ това пѣтници-ты влѣзли въ единъ странѣ, кси-
то съ нарича Ниммара, въ кон-то има барсобе (Panthera)
и одна гора Ормиз-оль-Джеридъ. Въ всѣхъ-ти тѣхъ мѣ-
ста има много вѣтъхъ градища не изслѣдовани. Като драго-
цѣнни надписи за издирване.

На Гѣверъ отъ Амманъ и на Юго-западѣ отъ Бозра
наибѣрили помеждѣ другѣ-ти градища и градове Кыралотъ и
Кыралатемъ, въ кон-то зданни-та съ много голѣми и дебѣ-
ли. Покрѣти съ съ острѣ камъни слѣпени, дѣзгы до 25 пѣ-
ди, и подпрѣни съ колони отъ цѣли камъни. Порѣ-ти имъ
съ высокѣ, широки, дебелѣ и направени отъ цѣли камъни.
Толкъсь много съ тѣхъ напѣсѣти градища, гдѣ-то въ пѣтъ
дена пѣтници-ты прѣминѣли прѣзъ 37. Г. Ибраһимъ прѣд-
стави и дѣзбани камъни и надписи донесени отъ градъ Гарра.

Валендары-ты извѣщѣѣтъ за 1858 години чѣтыре зат-
менни: на 15 февруарѣ частно затменіе на мѣсячинѣ-тъ;
една-та третѣ ще съ покрѣе; на 3 Марта пѣлно затменіе на
солнце-то за Гѣверѣ-тъ Европѣ и частно за другѣ-ти стра-
ни на Европѣ-тъ; на 26 Августа пѣлно затменіе на солнце-то.

ОТЪ ТЪИШЕ ИМЕННИ САМО ПРЪВЪИ-ТИ ДВА ЩЕ СЪ БИДЪТЪ ВЪ
ТЪРЦИИ НА 15 ФЕВРУАРИИ И НА 3 МАРТА. ОТО ЧАСОВЕ-ТЫ ВЪ КО-
И-ТО ЩЕ ПОЧЕНЕ ИМЕННО-ТО ВЪ РАЗНИ ГРАДОВЕ ДА СЪ БИДЪ, И ЩЕ
СЪ СЪРЪШЪ.

ЗАТМЕНИЕ НА $15/27$ ФЕВРУАРИИ

НАЗВАНИЕ НА ГРАДОВЕ-ТИ :	НАЧАЛО НА ЗАТМЕНИЕ-ТО ПОДЪРЪ ПЛАДНИ ¹⁾ ЧАС. МИНУТИ	СЪРЪШАНЕ НА ЗАТМЕНИЕ-ТО ПОДЪРЪ ПОЛНОЩЬ ЧАС. МИНУТИ
Смирна (Измърз)	10 — 58	1 — 6
Цариградъ	11 — 5	1 — 13
Едрене	10 — 55	1 — 4
Александрия	11 — 9	1 — 17
Еарна	11 — 1	1 — 9
Бѣкърець	10 — 54	2 — 2
Галацъ	11 — 2	1 — 10
Солунъ	10 — 41	0 — 49
Ишь	11 — —	1 — 8

ЗАТМЕНИЕ НА СЪЛЪЦЕ-ТО НА $3/15$ МАРТА.

НАЗВАНИЕ НА ГРАДОВЕ-ТИ	НАЧАЛО НА ЗАТМЕНИЕ-ТО ПОДЪРЪ ПЛАДНИ ЧАС. МИНУТИ	СЪРЪШАНЕ НА ЗАТМЕНИЕ-ТО ПОДЪРЪ ПЛАДНИ ЧАС. МИНУТИ.
Смирна	2 - 26	4 - 10
Цариградъ	2 - 24	4 - 23

¹⁾ ЧАСОВЕ-ТЫ СЪ ОЗНАЧЕНИ ОТЪ ПЛАДНИ И ПОЛНОЩЬ. СЪ-
РЕЧЬ ПО ПЛАДНИ Е 12 ЧАСА И ПОЧЕНОВА ПРЪВЪИ-ТЪ ЧАСЪ, ТАКА И
СТО И ПОЛНОЩЬ Е НА 12 ЧАСА, И ОТЪ ПОЛНОЩЬ ПОЧЕНОВА ПАКЪ
ПРЪВЪИ-ТЪ ЧАСЪ.

	час. минѹти	час. минѹти.
ЕДРЕНЕ	2 - 9	4 - 14
АЛЕКСАНДРИЯ	2 - 50	3 - 38
ВАРНА	2 - 16	4 - 21
БѢКѢРЕЦЬ	2 - 4	4 - 16
ГАЛАЦЪ	2 - 14	4 - 24
СОЛѢНЬ	1 - 47	3 - 57
ИШЬ	2 - 10	4 - 23

— Единъ вѣстникъ *l' Océan* дава единъ новинаж, ко-
то не само е любопытна, нъ достойна е да привлѣче вниман-
ние-то на наблюдатели философи: въ Брестъ сѣ е поселилъ
нѣкой-си Михаилъ Мозеръ отъ Регенсбурга (въ Баваріѣ) глѹхъ
и нѣмъ отъ рождение, кой-то безъ да приеме дрѹго възпита-
ние, освѣтъ колко-то е можна самъ си да си даде, знае ни
по малко ни по много отъ патнайсетъ живи азыка европей-
скы, и на всички-ти ты пише азыци много чисто, и правилно
и лесно. Тей сѣ смѣта толко дѣбрѣ, гдѣ-то нѣма арихме-
тическое дѣйствие, кое-то да го затрѹднѣва.

— Телеграфическы-ты телосе, кои-то сплитѣтъ земный-тъ
шаръ простирѣтъ сѣ до 33,300 часове, отъ кои-то въ Европѣ-
тъ сѣ 13,500 ч. въ Сѣвернѣ-тъ Америкѣ 12,000 ч. въ Индіѣ
1,800 ч. въ Южнѣ-тъ Америкѣ 4,000 ч. и подводни телегра-
фи 1,000 ч.

— Это на кои години сѣ были царь-ты на 1 Января
1858 год. Виртербергскый-тъ царь е на 76 год. Белгыйскый-тъ
царь е на 67 год. Папа-та е на 65 год. Прускый-тъ царь
62 год. Шведскый-тъ царь 58 год. Саксонскый-тъ царь 57 г.
Францѹзскый-тъ Императоръ 49 г., Неаполитанскый-тъ царь
47 год. Баварезскый-тъ царь 46 год. Гръцкый-тъ царь 42 г.

Голландскій-тѣ царь 40 год. Русскій-тѣ Императоръ 49 год.
 Англицка-та царица 38 год. ГанOVERскій-тѣ царь 38 год.
 Сардинскій-тѣ царь 37 г. Оттоманскій-тѣ Императоръ 34 г.
 Австрійскій-тѣ Императоръ 27 год. Испанска-та царица 27 г.
 Португалскій-тѣ царь 20 год.

Иного мыслители съ заѣхали да найдѣтъ едины общій
 языкъ за всѣхъ-ти народи, съ кой-то да може да съ проумѣ-
 ба помеждѣ си всѣхъ-то члвчество. Висока и смѣла задача,
 кои-то въ прибѣлка вниманіе-то на дѣлскы мыслители; катѣ
 Лейбница, кой-то нѣколько пѣти въ живѣтъ-тѣ си приемалъ съ в
 да ихъ разрѣши; нѣ какъ-то съ вѣжда не в вѣзможна. Ланѣ
 едины Англичанинъ Г. Едмондъ, кой-то чѣтырѣтъ години съ в
 труднахъ надъ той-зи въпросъ, удаде мѣ съ напоследѣкъ да
 нападне на чѣститѣ мыслѣ, кои-то го в убѣдила чѣ теба
 не в невѣзможно и прѣдставѣ доказателство въ своѣхъ-тѣ аз-
 бѣка, грамматикѣ и словарь, кои-то в издалъ подъ названіе:
 A universal Alphabet, Grammar, and Language,
 comprising a scientific classification, of the radical
 elements of Discourse, and Illustrative translati-
 ons From the holy Scriptures, and the principal
 British classics, to which is added, Dictionary of
 the language. By G. Edmonds. London 1836.

С т ѣ к а л а п о л н е а . Июнхенскій Профессоръ Фуксъ
 отъ давна в открылъ едно стѣкло, кое-то состои отъ 16 части
 кварцъ (бѣлѣхъ пѣсчкѣ) 10 части поташѣ (лѣгѣ) или 9 части со-
 да и 1 часть вѣглища. Тыш вещества на силѣхъ огнѣ съ спла-
 вѣтъ и давѣтъ едно стѣкло, кое-то съ плави въ вѣрѣхъ во-
 дѣ, и съ тѣмъ гѣстѣ блѣгѣ съ покрывѣтъ камнѣ, дѣрѣво
 харти и платна, за да съ опавѣтъ отъ сирѣсть и огнѣ. Нѣ-
 ща покрѣти съ тѣмъ блѣгѣ не съ воспламеняѣтъ, а само
 тѣмѣтъ. Рѣхѣ камнѣ и мѣлѣ (тебеширѣ) напобни съ тѣмъ

ѣлаж стабѣтъ много шкы, и могѣтъ да приемѣтъ люстро като мраморѣ. Въ Мюнхенскій-тъ театръ всичкыти нѣща, кон-то горѣтъ, покрыти са съ това вещество за да са опазѣтъ отъ пожарѣ.

П о н о в и б ѣ с т и. Соединени-ти сили Англо-Французскы ударили и привзели градъ Кантонъ въ Бынъ.

Лордъ Палмерстонъ подаде отставка за едно съ другы-ти членове на Министерство-то и Царя-та приела отставка-тъ имъ и привыкала Лорда Дерби на кого-то възложила да състави ново Министерство.

Чловѣческый-тъ умъ отъ една страна са сили да свържи двѣ земи, кон-то природа-та е раздѣлила съ море и да устрои пъть за кола прѣзъ море-то, а отъ другъ страна сили са да отдѣли двѣ сѣши, кон-то природа-та е свързала и да отвори прѣзъ сѣхо пътъ за гемин-ти. Наши-ты чинтателъ знаѣтъ, че още прѣди три години единъ французскый капиталистъ Ферд. Лесепъ е прѣдложилъ на Високъ-тъ Портъ проектъ за да са прорѣже сѣвскый-тъ прошевъкъ, кой-то раздѣла Средиземно-то море отъ Чермно-то (Правийско-то) и да отвори пъть за гемин-ти въ Индийско-то море; Яко и да посрѣщна тогы той-зи проектъ силно противодѣйствио отъ Английскъ-тъ странъ, нъ Г. Лесепъ не е оставилъ намѣреніе-то си и не е изгубилъ надѣжда-тъ си, и като надѣв всичкы-ти прѣпатствени и привлѣче одобрение-то отъ всичкы-ти Правительства, сега пакъ е дошелъ въ Цариградъ да дѣйствува и той-зи пъть има надѣжда да сполучи желаніе-то си. Прѣдѣлы-ты на наши-ти книжици не ни дозволѣѣтъ сега да са простирамы на дълго въ изложение-то на той-зи въпросъ отъ разрѣшеніе-то на кого-то за тръговинъ-тъ ще почне нова епоха. Най шко-то доказателство за ползъ-тъ на това прѣдприиматие въ обществено-то мнѣніе на цѣлый-тъ свѣтъ.